

109-6-29

MINISTERSTVO NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI
ARCHIVNÍ A STUDIJNÍ ODBOR

Došlo

Čj. 109-6/29

Přílohy 4

Krab. 115.

ST S

VI - B-5⁵ / 40.

VI - B-5³ / 40.

VI - B-5² / 40.

Sicherheitsdienst RfH
SD-Leitabschnitt Prag

- III D -

Prag-Bubentisch , den 17. Juli 1942.
Sachfenweg
Fernsprecher 77444

An den

Persönlichen Referenten
des Herrn Staatssekretärs
beim Reichsprotector in Böhmen und Mähren
Hauptsturmbannführer Dr. G i e s

P r a g .

Betr.: Färbung olivgrüner Stoffe auf braun.

Die angestellten Umfragen ergaben, daß die Umfärbung von olivgrünem Stoff auf ein helleres Braun technisch nicht durchführbar ist. Es käme höchstens ein dunkleres Braun in Frage. Ein bestimmter Farbton könne zunächst nicht garantiert werden, es müßten zu diesem Zwecke Versuchsfärbungen angestellt werden. Dabei wurde darauf hingewiesen, daß bei einer derartigen Umfärbung die Gefahr besteht, daß die Widerstandskraft des Stoffes gegen Reißfähigkeit um die Hälfte einbüßen könnte.

i.V.

Hauptsturmführer.

*S. a. d. M.
10. 207 8. 42.*

723/2

St. S. VI B-5 2/42

2

KURATORIUM FÜR JUGENDERZIEHUNG IN BÖHMEN UND MÄHREN
KURATORIUM PRO VÝCHOVU MLÁDEŽE V ČECHÁCH A NA MORAVĚ

Büro Bannführer Wellems

W./N.

PRAG, am
V PRAZE, dne

3. Okt. 1942.

An
das Büro des Herrn Staatssekretärs, in Böhmen und Mähren.
z.Hd.Herrn Min.-Rat.Br.G i e s ,
P r a g IV.
Czernin-Palais.

Büro des Staatssekretärs
beim Reichsprotektor
in Böhmen und Mähren.
Eing.: - 5. OKT. 1942

In der Anlage überreiche ich die erste Ausgabe der vom
Kuratorium herausgegebenen Zeitung "Zteč" mit der Bitte,
dieselbe dem Herrn Staatssekretär in Vorlage zu bringen.

Heil Hitler !

Wellems

20302

HELO

LIST NOVÉ GENERACE

1. ŘÍJNA 1942

ČÍSLO 1 • ROČNÍK I.

CENA K 1.50

POCHOD DO NOVÉ EVROPY

*Mladi přátelé -
kamarádi a kamarádky!*

Foto: Ceps.

V životě jedince a v životě celého národa jde nakonec jen o to, co vykonáme pro jiné. Náš život je jen obětováním a v tom je jeho krása a velikost. Hrdinství je egoismus cizí. Kdo žije jen pro sebe, nic nevykoná. To platí také o národě. A nakonec nadevším, co život nese k novým zítřkům, je láska k těm, kteří po nás přijdou. Proto také mladý bojovník dovede tak prostě umírat, protože matka je schopna vše dát pro své drahé.

Ne výpočet, ne rozumná kombinace šachových tahů, ne politika — nýbrž vědomí, že konáme něco velkého, co příštím generacím přinese lepší úděl, co nás jako poctivé borce představí těmto budoucím, to je smyslem plného a uctyhodného života. Jen ten život je krásný a v podvečer stáří je naplněn ušlechtilou spokojeností se sebou samým, zůstává-li po nás hluboká brázda na láně lidské budoucnosti.

Vím, že Vás v posledních letech mnohé tížilo. Touha být hrdinou, snažit se něco velkého vykonat, významnat se, vzbudit údiv a úctu, to patří ke zdravému mládí. Otázkou je, na kterém místě máme páku našeho svatého zápalu nasadit, co máme zdolat, kam se máme drát. Jde především o smysl boje, po kterém mládí touží a ve kterém chce se významnat.

Tyto dny končil ve Wienu kongres evropské mládeže. Vím, co Vám budou vyprávět Vaši kamarádi, kteří se ho zúčastnili. Znam dobře ono ovzduší evropských srazů, které se v této světové válce konaly už v jiných otázkách, než je program mládeže naší pevniny. Chci-li toto ovzduší nějak označit, pak jsou pro to dvě slova: Upřímnost a prostota. Ruka se podává opravdově a tiskne se upřímně každému, kdo konečně přišel na to, kde je jeho místo, kdo jde prostě a bez okolků s sebou za velikým cílem.

Už před dvěma lety jsem českému člověku připomínal, že Čechy s Moravou jsou naší drahou domovinou, ale že Velkoněmecká říše je naším silným a mohutným státem, a naší novou krásnou vlastí. Bude dobré, když i Vy přátelé — kamarádi a kamarádky — tato má slova si všípíte v paměť. Egoismus jedince je nízký, neplodný. Egoismus národa je podle toho ještě nebezpečnější, sebevražed-

Foto: Archiv.

Ríšský vedoucí Baldur v. Schirach, na jehož podnět byl založen Svaz evropské mládeže, s ríšským vedoucím mládeže Arthurum Axmannem.

ný. Také národ musí žít pro něco většího, nosnějšího, než je pouhá myšlenka vlastní svébytnosti, národního pohodlí.

Věřte mi, že veliké oběti, které v této válce přináší hlavně mládež bratrského národa německého, musily by volat o pomstu, kdyby z toho všeho nevzniklo něco skvělého, co věky přetrvá a co především Evropu, jako velikou obec sbratřených národů nezachrání, nezvelebí. Ano, stavíme novou Evropu, kterou v celé slávě a štěstí spatříte právě Vy. A v této práci garantů, které září na cestu ideály národně-socialistické revoluce, čeká nás všechny, jako věrné příslušníky

naší Velkoněmecké Říše, mnoho těžkých a těžkých úkolů.

Nebylo doby nad jiné slavné, která by mládeži kdy nabídla více příležitosti k ušlechtilému zápolení a k velikým činům. Jsem přesvědčen, že česká mládež se probouje k čestnému místu v pamětech, které jednou vyliší boje za svobodu Evropy a práce na její stavbě. Věrnost bude odměněna věrností!

Vpřed, moji přátelé! Jste předvojem našeho národa. Říše vám dává možnost k spolupráci. Ať žije náš velký vůdce Adolf Hitler!

Emanuel Moravec

*Obrat v osudech
národa*

Dr. Em. Valtauer

V nejstarší české kronice mnicha Kristiána je toto zaznamenáno o velikém rozhodnutí Čechů vstoupit do řad těch národů, které se vydaly na pochod za novou lepší křesťanskou Evropu. Mnich Kristian píše: »Leč Slované Čechové, pod samým Arkturem sídlící, oddáni byli modloslužbě a jako bezuzdný kůň bez zákona, bez knížete, neb vládce, nebo bradu, jako nerozumná zvířata sem tam se potuluji-ce, toliko po kraji přebývali. Posléze ranami morovými jsouc sužováni, na jakousi věštkyni se podle pověsti obrátili o nadějnou radu a prorockou odpověď. Dostavše ji, založili hrad a dali mu jméno Praha. Potom nalezeše jakéhosi velmi bystrého a důmyslného muže, který ten vzděláváním polí se zabýval, iménem Přemysla, na vyřízení věštkyně knížetem čili správcem si ho ustanovili, dávše mu za manželku onu věštkyni — panou. A tak z pohromy a všech run morových konečně bývá vytrženi, nasitě po onom imenovaném knížeti z jeho potomků sobě vládače čili vojvodu v čelo stavěti, sloužice modlám zlých duchů a ne-svatým obřadům obětním hovic, až konečně panství říše té se dostalo jednomu z týchž knížat zrozenému, iménem Bořivoji.«

Vypověděv taktu Kristian, jak zemědělství a vládní organizace zachránila Čechy před záhubou, přechází k nejdramatičtější události v duchovním vývoji našeho národa: »Bořivoj skvěle se nekrásnější podobou a květem nejlepšího mládí, jednou za jistou věci svou a lidu sobě svěšeného přijel k vojvodovi svému čili králi Svatoňukovi na Moravu, a byl od něho laskavě uvítán a na hostinu zároveň s ostatními pozván. Leč nikterak mu nebylo dopřáno místa k sedění mezi křesťany, ale po způsobu pohanů před stolem na podlahu mu kázáno se posaditi. Toto příkoří se zželelo biskupu Metodějovi, i řekl prý mu: »Ach, že ty takový a tak mocný muž nestydíš se odstrčen býti od stolice knížecích, požívaje sám též důstojnosti vojvodské, ale raději pro obavnou modloslužbu přečes si s pasáky na zemi ležeti.« Tu dí onen: »V jaké vydávám se nebezpečí takovou věci, nebo co dobrého mi přinese obřad křesťanský?« »Odfekně-li se,« praví biskup Metoděj, »medel a zlých duchů v nich přebývajících, staněš se pánem pánů svých, a všichni nepřátelé podrobeni budou panství tvému a potomstvo tvé denně se bude množiti jako řeka převelika, v níž se stékají vody rozličných potůčků.« »Takt-li tomu jest,« pravil Bořivoj, »nač váhají s pokřtěním?« »Netřeba váhati,« pravil biskup, »toliko hotov buď z celého srdce věřiti v Boha nejen pro světské statky, ale též abys získal spasení duší své a dobyl si slavné palmy věčnosti a zdědil nevýslovnou radost ve společnosti svatých.« Tímto a takovým povzbuzováním duch mladého muže roznicen přáhl touhou po milosti křtu, a aby se neprodělovalo, s všelikou svou družinou na zem k nohám biskupovým padl a ještě snažněji prosil: Nač se šířiti slovy? Druhého dne vojvodu a jeho třicet, kteří přišli s ním, u více poučil, a když podle obvyklé slavné púst vykonali, svatosvatým zdrojem křestním je obradil.«

Také dnes, jako za časů Bořivoje, děda sv. Václava, Evropa prochází obrovskou změnou. To, co tehdy bylo křesťanství, to je dnes nacionální socialismus. Jako křesťanství zvedlo duši nad hmotu, tak nacionální socialismus staví nad hmotu ducha. Duch svou energií, tvořivostí, smyslem pro kázeň a organizací a svou pracovitostí vítězí nad všemi překážkami a uředejším nad mrtvou hmotou kapitalistického zlata. Kdo zůstane modloslužebníkem a bude se neustále klanět židovské modle zlatého telety, ten bude mít v zemi pár bohatých vysavačů, ale národ jeho bude hynout neza-

městnanosti a věcnou nouzí a chudobou. Jako za časů Bořivoje je možno říci: »Odfekněš-li se model a zých duchů v nich přebývalých, staneš se pánem pánů svých, a všichni nešťálé podrobí budou panství tvému a potomstvo tvé denně bude se mnužiti jako feka převeliká, v níž se stékají vody rozličných polůdkův«. Ano, odfekněme-li se modloslužby zlatého telete a budeme věřit s nacionálními socialisty, že práce a tvorivý, ukázněný duch je veškeré bohatství našeho národa, pak staneme se pány pánů svých, svých dřívějších kapitalistů, a národ se zajištěnou prací bude se rozmnožovat ve štěstí jako »feka převeliká«.

Křesťanství tehdy neznamenal jen sloužení mše a učení svatých svátostí; tehdy průkopníky křesťanství byly hlavně kláštery. A v nich život určoval nejen heslo: Oral (modli se), ale především heslo: Labora! (Pracuj). Kláštery byly jako moderní kolonisté v zemi dosud kultury a práce neotevřené. Mnohové káceli hluboké pralesy, připravovali ornou půdu a rozšiřovali tak životní prostor národa, ve kterém žili. Přinášeli s sebou umění mnoha fesešů, a nás dosud neznámých. V zemědělství přinášeli s sebou moderní obdělávací metody, které dávno už znali v Itálii, nebo na západě v zemích německých. Stali se domorodému obyvatelstvu nepostradatelnými učiteli v boji proti hladu a nouzi a probouzeli v lidu skryté schopnosti. Přinášeli s sebou i mnoho překrásně osaných knih a z nich šířili světlo kultury. Křesťanství tak znamenalo rychle zvednutí životní a duchovní úrovně lidu, vítězství práce, vědomosti a ducha.

Dnes pod vedením Vůdce Adolfa Hitlera přijímá Evropa novou víru ve vítězství ducha a práce a tím přináší základy k novému tisíciletí močnatého rozmachu Evropy. Rozšiřuje životní prostor evropských národů a tedy i národa našeho. Je na nás, abychom se dovedli zaradit do tohoto velkého pochodu za nacionálně socialistickou a sjednocenou Evropu. A v ní, abychom se stali nikoli křesťujícími zásobovatelci, ale bojovním předvodem. Důklad tak nečiníme, budeme mezi novými národy evropskými odsírceni. Nebudeme připustěni ke stolu knížat, jako se stalo pohanu Bořivoji, nýbrž sedět v hanbě na podlaze jako pašáci. Naše mládež musí být otim Bořivojem, který si říká: »Ne, také já jsem kníže a také já chci, aby náš národ šel v řadách těch, kteří chápí Evropě vybojovat její novou slávu a její nové prvky ve světě. Tak jako náš národ v křesťanské Evropě, vedené Říší, dovedl se vypracovat na přední národ křesťanské a naplnil tisíc let svých dějin věčnými činy, tak i v nové národně socialistické Evropě příštího tisíciletí musí náš národ být jedním mezi prvými a nikoli posledními.«

V dobách děda sv. Václava, knížete Bořivoje, šířilo se po Evropě nejen křesťanství, ale tvořily se základy organizovaných států národních. Kněží byli vlastně prvými úředníky knížecími. Desáté století navazuje na dílo století předcházejícího a dobudovává národní státy. Křesťanství je nadnárodní, ale podporuje růst národních těles. Také říše je útvar nadnárodní, ale svou silou a mohutností sjednává klid a pokoj pro rozvoj států národních, které k ní přináležejí. Nadnárodní organizace a národní tělesa, to jsou dva póly, které tvoří jeden velký svět. Odtud po celé příští tisíciletí Evropa žije pod sluncem, které se pohybuje mezi dvěma póly. Pro nás jedním pólem je národ, druhým je velké evropské společenství, kterým je napřed Říše a křesťanství a později jednotná evropská kultura. Jednou je slunce věkového koloběhu blíže k pólu národnímu, jindy blíže k pólu nadnárodnímu, říšskému. A nejšťastnější chvíle prožívá národ tehdy, když stojí slunce právě uprostřed mezi oběma póly. Tehdy vždy se země naše otevírá jako na jaře všem životodárným paprskům a rozvírá se netušnými květy anebo jako na podzim sklízí bohatou úrodu na polích a zahrádkách národních.

Ale v posledním století slunce začalo opouštět pol evropského společenství a utrhnuvši se ze své odvěké dráhy, mizelo kamsi za moře. A zraky evropských lidí se začínaly upírat za ním v teskné touze. Zde v Evropě začalo být zima. Jediné teplo, které nám zůstalo, bylo teplo národního krbu, ke kterému jsme hledali pudově utoučíteli v mrazu a chladu. Blahobyt začal opouštět Evropu a přenášet se za moře. Kouzelným zvukem neznělo nám už v úších slovo Evropa, nýbrž Amerika a Zámorí; kulturně zaostali národové v koloniích začali mít více příležitosti k blahobytu nežli staré sídlo kultury. Evropa. Jeden národ evropský. Angličané, zradili tuto pevninu a myšlenkově se už dávno odstěhovali za moře. A jejich cílem bylo využít laciné síly zámořské. Evropská síla byla jim moc drahá, poněvadž v Evropě i nejoslednější dělník si přál, aby měl svůj šťastný domov a mohl být účastem všech výnosů kulturních. Zámorský dělník se spokojil chvátit z prouti a lacinou zábavou. Kapitalisté židovsko-angličtí mohli tak zastrčit velký díl vědeckou do vlastní kapsy. S klidným srdcem směřovali k tomu, aby Evropa byla odsírcena a obětována zámorí.

Ale v Evropě se našel muž, který to vše včas prohlédl. A v Evropě se našel celý národ, který pochopil první, že buď teď Evropa strhne na sebe opět prvky ve světě anebo zahyne. Byl to národ německý. A tento národ zahájil boj proti zradě Evropy. Angličanům, a jejich společením na západě i na východě. Smetl modlu zlata a postavil život opět na práci. Blahobyt se znovu vrátil. Zámorí se vrhlo na něho jako smělá vlna. Německý národ se postavil proti ní. Dnes jsme uprostřed tohoto velkého boje. Německý národ stánuv v čele všech těch národů, které rovněž jako on sverhly modlu zlata a znovu si osvojily říšskou myšlenku evropského společenství. Bojovníci světla seskupují se kolem Adolfa Hitlera proti bojovníkům tmy. Slunce blahobytu vrací se

MINULOST BUDE PŘEKONÁNA BUDUCNOSTÍ

HRDINSTVÍ A LÁSKA K NÁRODU — HESLA ČESKÉ MLÁDEŽE — JE NUTNO UKÁZAT ČESKÉ MLÁDEŽI JEJÍ MOŽNOSTI

Dr. Frant. T e n n e r, generální referent Kuratoria pro výchovu mládeže

Chceme-li zaujmouti správný postoj k výchově české mládeže, musíme si připomenout vše, co bylo v minulosti vychovávalo a její duši formovalo. Vždyť není tomu ještě ani čtyři léta, kdy mladý člověk u nás stál pod vlivy starého světa a kdy mrav i řád bývalé republiky ve svých výchovných zařízeních vedl mládež podle názorů, které tehdy vládly. Tento pohled zpět nám právě u naší mládeže mnoho vysvětlí a také ukáže, kde je nutno zasáhnout novým výchovným způsobem, aby špatné zvyky a názory mládeže byly překonány a nahrazeny novými a dobrými — dobé odpovídajícími — výchovnými metodami.

V dobách bývalé republiky demokratická škola se svým učitelem a svou učebni látkou stála na zcela jiných základech, než jak tomu je dnes. Nebylo tehdy cílevědomé, plánovitě výchovy, která by, vedena jednotlivými hledisky, vychovávala mládež k úkolům, jež vyžaduje národní společenství a obětavost za vyšším cílem a pro vyšší zájmy. Tak jako učitel ve svém poslání spíše sloužil politické straně a vyznával její mrav i řád, tak na konec se toto učil i žák, který byl učitelem svěšen. Jestliže škola měla svůj obzor omezený právě omezeností učitelstva, nemohlo být lépe s rozhledem žaciva. Celá výchovná síť, do níž byla zapojena nejen škola, ale i rodina, tělovýchova, film, divadlo, literatura i básnictví, byla ovládnuta duchem, který odporoval zdravým touhám mládeže po hrdinství a tvůrčím romantickém rozhledu a rozletu. Vše bylo věcnáno do úzkých provincialsích zájmů a prosyceno tehdejší, z politické strančnosti vyplývající rozlišitelností.

Mládež v prvé řadě potřebuje výchovný příklad a vzor, který by jí ukazoval cesty kupředu. Tehdejší výchova však neměla jasných vzorů a neznala příkladů, které by mohly vyvolat v duších mládeže nadšení. Základy charakteru každého člověka,

čest, kázeň a vědomí pocitu odpovědnosti k sobě, rodině i národu nebyly tehdejšími světem pěstovány. Tisíce různých svodů odvádělo mládež z pravé cesty. Vzpomeneme-li jen dekadence tehdejšího filmu, nebo anarchisticko-bolševických názorů, propagovaných pokrokovou literaturou domácí i cizí, vzpomeneme-li všeobecného kultu přiblížení Švejka, či zbojnický Olbrachtů a Langrů, záplavy social-bolševického románu, či tisíce knih rozvratné literatury židovské a emigrantské, pak odhalujeme jen některé z kořenů zla, které odvádělo naši mládež od pevného a silného postoje k životu.

Hrdinství, vojačství a láska k národu — to vše líčeno jako přežitky buržoazního měšťáctví anebo projevy fašistického reakcionářství. Čest, charakter a přímou páté nemohl mladý člověk získat v kalíšcích systému — v politických stranách — kde tak často, mnohdy z existenčních důvodů, musel se organizovat. Zjevny politického stranictví, korupce, politické sejdřívství, neupřímnost, vzájemná nenávisť, využití všeho jen ku prospěchu strany, to byla výchova, kterou toto zřízení působilo na mladou i starší generaci. Myslet s omezeným obzorem, jenž nepřesahoval horizont partajnického večerníku, učil systém vychovatele i vychovávaného. Ideály byly malé a průměrné. Cíle neradostné a směšné.

Prostředí tehdejší republiky již samo o sobě podlamovalo civilní kuráž a sebevědomí každého — nejvíce pak mládeže. Její špatné sociální postavení, které na konec hrlo puzrakem nezaměstnanosti a bezdomoví, nemohlo vychovávat mládež k charakterové síle a sebevědomému postoji. Výkon a práce mladého člověka nestačila k úspěchu, nebyla-li podepřena protekcí a sítěkovstvím. Ideálům mladého člověka nebyl boovník a průkopník, ale úředník, žijící pod penzí v demokratickém bezvěstí. Zájem mladého člověka nebyl veden k vě-

ším událostem, než snad byly politické sváry a partajnické události, jak je denní život tehdy přinášel. Někdy rozhled po širším světě za hranice bývalé republiky nebyl ani žádoucí, zvláště ne proto, že by byla naše mládež lépe poznávala nové dění, jež v pozdějších dobách republiky právě v sousední Říší zaznamenávalo své veliké triumfy. A tak se stalo, že 15. března 1939 postavil náhle naši mládež tváří v tvář novému světu, o němž do té doby celkem nic nevěděla, ježmuž nerozuměla a který právě také vlivem výchovy učila se nenávidět. Stála zde jako bezradná, čekající vysvětlení a ukázaní nové cesty. Mládež přilíhla svázaná z dob bývalého státu se starší generací nedovedla ani říci vlastní slovo a tak šla jen tou cestou kterou jí starší generace — z minulosti zbylí držitelé moci — ukazovala. Jestliže dříve kázal mládeži pokrokový učitel nebo partajnický sekretář, pak tuto funkci převzal v jiné formě příslušník druhé vyměněné garnitury, který pouze zevně firmu přizpůsobil novým poměrům, ducha uvnitř však zachoval při staru. Mládeži jen vykládáno snad více o vlastenectví a o kultuře a to ještě jen z důvodu posílení vnitřního odporu k novému světu. Proč ale nastala nová skutečnost, co znamená zařazení do Říše, jaké povinnosti z toho vyplývají, to vše bylo právě mládeži zamklžováno, nebo skreslené, v neúplné formě jen opatrně vykládáno.

Minulost bývalé republiky nese velkou část viny. Avšak minulost prvních tří let Protektorátu musí být pokládána přímo za zločin na mládeži spáchaný a je odpovědná za to, že mládež dneška není lam, kde mohla být, kýchby byla v prvních letech Protektorátu správně vedena.

Vychovatelé a vedení mládeže prvních tří let Protektorátu prospali všechny možnosti a zatím co mládež německá — mládež té společné Říše — vykráčovala si v nejtvrdší škole života, jakou skýtá právě válka, vsitř radostné budoucnosti, u nás mládež bolševistky rozpolcena počala se bez jasné směrnice a výchovného zásahu se strany na stranu.

Tato situace české mládeže volala stále více po řešení a po pevném rozhodném zásahu. A tak došlo ke skutečné, všemi rozumitelné toužebné očekávané řešení otázky výchovy české mládeže a tím nastoupena cesta, jež je nejdůležitější pro budoucnost našeho národa.

Utvořen zvláštní centrální úřad, Kuratorium pro výchovu mládeže, jenž svěšen úkol českou mládež vésti těmi výchovnými cestami, jaké vytvořil v mnohaletých zkušenostech nový světový názor a které jediné jsou s to českou mládež oprostit od chyb minulosti, dát jí novou víru, nový životní smysl a postoj, učinil ji přesvědčenou a radostnou společenstvem velikého dění a přivést jí k plnému názorovému i pracovnímu souladu s mládeží německou, jež spolu s ní tvoří mladou generaci jediné Říše.

Cesta, která je nastoupena, je jasná a jednoznačná. Počítá s těžkostmi, jež pramení v minulosti, ví však, že česká mládež je ve svém jádře kvalitní a dobrá, že je nutno jí jen ukázat na všechny ty radostné možnosti, které právě ze zapojení do Říše vyplývají, aby tato mládež pochopila a splnila všechny úkoly, které od ní Říše i národ očekává.

Již zkušenost z prvních vyvíkových táborů Kuratoria ukázala, jak stačí jen málo dní, aby zdravý instinkt našeho mladého člověka pochopil příkazy doby a aby vybědl ze zbytků názorového provincialismu a porozuměl obzorům, jež mu otevírá jeho veliká Říše.

Dnes tedy první síly nastoupily cestu upřímného přiznání Říše, zitra půjdou další a není jisté daleka doba, kdy celá česká mládež radostně se přizná nejen svým tvůrčím postojem k společenství národní, ale v prvé řadě k společenství říšské. Splní úkoly dnešní války právě tak jako zřítejšího míru. Stane se platinou složkou mladé říšské generace. Před zářivými příklady mládeže německé bude vyznávat všechny ty mužné činnosti, jež jsou sloupy nové výchovy a jež učiní jí šťastnou učitelkou krásné národní budoucnosti.

Zteč

LIST NOVÉ GENERACE

YDÁVATEL KURATORIUM PRO VÝCHOVU MLÁDEŽE V ČECHÁCH A NA MORÁVĚ ● NÁKLADEM A TISKEM MELANTRICH, PRAHA ● ODPOVĚDNÝ REDAKTOR VLADIMÍR DEJMEK ● REDAKCE PRAHA III, KOLOVÁRETSKÝ PALÁC, VALDŠTYNSKÁ 10 ● ADMINISTRACE PRAHA II, VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 38, TEL. 21481 ● ČTVRLETNÍ PŘEDPLATNÉ K 9.— ● CENA LISTU ROZUMI SE FRANKO TISKÁRNA ● NOVINOVÁ SAZBA PŮVOLENA ● DOHLEDACÍ ÚŘAD PRAHA 25

PROČ PRÁVĚ »ZTEČ«

«l. Je už na čase se vrátit k hodnotám silným a zapominaným. Je třeba hledat slova zapomenutého smyslu. Slova jsou klíčem k myšlenkám a ožijeli v naší době slova zteč, můžeme se nadíti, že s ním zároveň vstané z hrobu starodávného hrdinství. Odvykli jsme boji za ideály. Dnesěk však ukládá poctivý a opravdový návrat ke zdrojům národní síly. Ve starším období českých dějin znělo slovo zteč velmi často.»

Pod hradbami Milána, u samotného Říma bylo opakováno 100hlasným chórám bojovníků českých, kteří zároveň s německými přišli sem dobývat píedu pro velikou myšlenku Říše. Sturm a zteč znělo středověkem a v českých kronikách nalezneme naopak oba tyto výrazy sdružený.

Zteč je symbolem vítězství v nejčistší a nejvýraznější jeho formě. Stane-li na hradbách bojovník, třímající korouhev, pak už není pochyby o tom, komu náleží dobyté město.

Čeho můžeme dobytí my? Samého srdce národa českého a duše mladého jeho pokolení. Chceme hlásat myšlenku, starou tak jako 1000 let českých dějin, říkat však myšlenku věčně novou a oživující. Chceme v národě vyhledati jiskru ducha, opěvat to nejlepší, co je v jeho podstatě. Chceme oživit svoji národní podstatu — to, čemu říkájí Volkstum, a svoje tradiči českosti. Cesty tohoto českství byly skryty pod povrchním nánosem čechoslováctví a jiných novotvarů. Směr tohoto českství nepřipouští pochyb. Česká knížata a králové budovali pořádek v těchto zemích ve věrném společenství s Říší, za jejímž praporem následovaly naše korouhve s orlicí i lvem.

Několik okamžiků českých dějin,

kteří změnily směr na staletí, bylo znamenáno ztečí. Česká koruna, přijatá z ruky německých císařů, byla odměnou za milánskou zteč.

Tragicky zesnulý zástupce Říše v Protektorátu H-Obergruppenführer Reinhard Heydrich zdřazněnval pod klenbami svatovítského chrámu tento věčný smysl a závazek koruny české, nejstarší koruny královské, která byla udělena císařem. Ztečí Jiřího z Poděbrad, dobytí Prahy pro řád a říšské společenství, ukončilo období revoluce, která naplnila první polovinu věku 15. a dnes nám má co říci slovo zteč, které zase zní v souhlasné harmonii s německým Sturmem, které svou výrazností a výslovnou jednoslabičností vzpomíná na doby činů, které předcházely dobám mnohých slov. Vracíme se k těmto dávným zástavám, obnovujeme z tváře národa 100leté závazky předchůdců.

Nebojíme se slov neobvyklých pro to, že jsou nová, ale proto, že upadla v zapomnutí. Utvářme všechno silné v sobě, abychom byli dobrými Čechy — pevnými občany Říše, která je naší cestou k dobytí vlastního národního jádra.

V Zteči píšeme v čele nového časopisu krásné a zapominané slovo, které znávali slavní starých Čech, na které však malý věrejšek se snažil zapomenout. Slovo zteč je odvozeno od slova zteci, které znamená dobytí hradeb útokem a stanutí na jejich vrcholu. Německá obdoba slova zteč je Sturm. Přece však toto slovo Sturm má význam poněkud širší, kdežto zteč znamená jen vyruhlení útoku, vzetí hradeb samo,

opět do Evropy. Opět se bude pohybovat ve své tisícileté dráze mezi dvěma póly, mezi polem evropského společenství a polem národním. Čítíme ve vřduchu nové blížící se jaro evropské a národní. Víte! nám po tak dlouhé době zbyl a chybí!

Česká mládež v těchto dnech zahajuje obrát v osudném národu. Počíná se řadit, aby se mohla v celém národním šiku zapojit do

velikého pochodu za Sjednocenou Evropu nacionálně-socialistickou. Naše mládež se stává novým Bořivojem. Nechce sedět na podlaze odstrčení a hanbě, nýbrž chce sedět ve společnosti knížat evropských. Ve své mládeži celý národ prochází křtem nové myšlenky národní a nového evropského společenství říšského. Evropa pochoduje a my, díky bohu také už pochoduujeme s ní.

S maršálem Rommelem v sev. Africe

Generál polní maršál Rommel a maršál Bastico při rozhovoru na egyptské frontě.

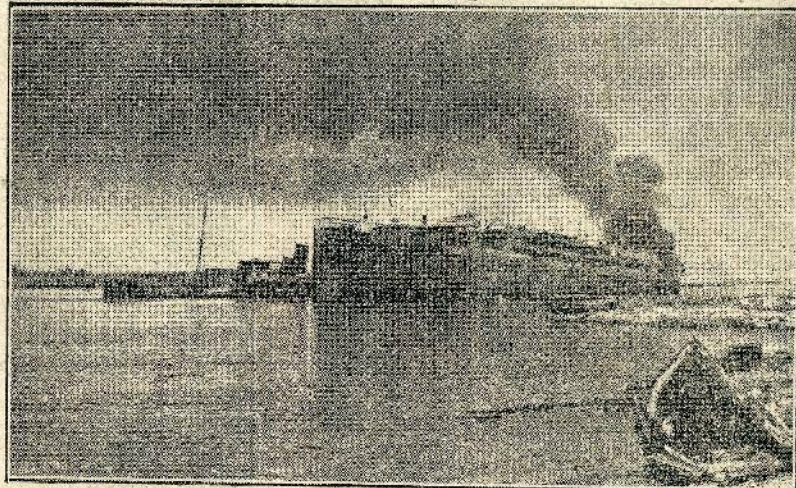
Britská děla, ukořistěná na egyptském území.

Zpráva vrchního velitelství německé branné moci se zmiňuje 2. dubna 1941 po prvé o německé africké armádě. To bylo tehdy, když za první velké africké Churchillovy ofensivy italské oddíly zaujaly za tvrdošíjně obrany nové postavení ve Velké Syrte a když již v Londýně byli přesvědčeni o tom, že bude brzo dosaženo Tripolisu, jakožto cíle této ofensivy. Vítězstvím jistí Angličané se nedali varovat ani zasazením německých leteckých svazů ve Středomoří, ani vynořováním se výzvedných pancéřových vozů v oblasti El Agheila. Angličané odbyvali tyto výzvedné pancíře posměšnou poznámkou, že jde pouze o oddíly, jež mají předstírat německou účast na bojích v Africe. Němci, kteří prý přece nemohou mít žádných zkušeností o válce v poušti a neměli prý dosud možnosti zřídit sbory, způsobilé pro boje v severní Africe.

Nebýlo skutečně lehké sestavit a vycvičit německé africké sbory tak, aby obstály

úspěšně v boji s Angličany, majícími zkušenosti ve válce v poušti a jejich pomocnými národy z celého Imperia. Německý africký sbor mohl sice navázat na slavnou tradici německých ochranných oddílů východoafrických ze světové války, ale poměry v sev. Africe jsou podstatně jiné, než ve stepích a tropických pralesích východní Afriky a Angoly. K tomu ještě přistupuje skutečnost, že do Afriky vtáhla již motorizovaná válka a že právě převaha lehkých, ale především těžkých motorizovaných zbraní přivedla v zimě 1940-1941 Cyrenaiku do britských rukou.

Při zřizování německého afrického sboru muselo být všechno znovu vymyšleno. Z pochopitelných důvodů se nemohlo díti zkoušení v Africe samé. Pomocí musely kraje, které se alespoň vzhledem vyrovnaly libyjské poušti a v ostatním bylo nutno spolupracovat se na to, že plánování a organizace byly správné a že všechno bylo do podrobnosti správně vymyšleno. Nejen pancíře, ale

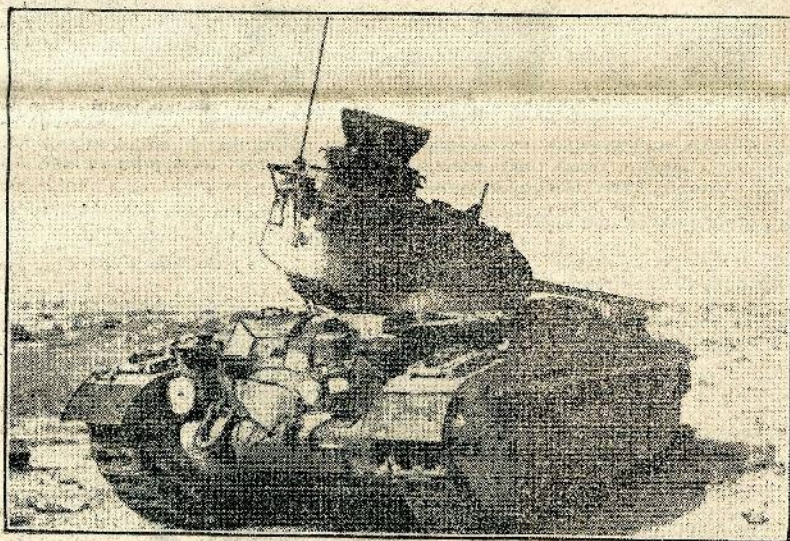
V znovudobytém Tobruku: nepřátelská loď, zasažená jedním z letadel Osy.

i ostatní motorizované zbraně musely být upraveny tak, aby byly schopny jízdy na poušti a i uniformy a ostatní výzbroj, v poslední řadě i zásobování muselo být přizpůsobeno novému bojišti. Aby však moment překvapení zůstal Angličanům utajen, bylo nutno vybojovat německému africkému sboru cestu do Libye a postarati se o bezvadné zásobování. Angličané tehdy ještě měli v Africe přesilu na moři i ve vzduchu. Svaz německého letectva, přeložené do Středomoří, zařídily to tak důkladně, že od této chvíle počala pozvolnu mizet anglická převaha ve Středozemním moři a že tato plavba po tomto moři je dnes Angličanům uzavřena. Další neúnavné zařazení německého letectva přispělo k tomu, že anglická fronta se dnes nenachází v Cyrenaice anebo v Marmarice, ale jen 100 km před nilskou deltou u El Alameinu.

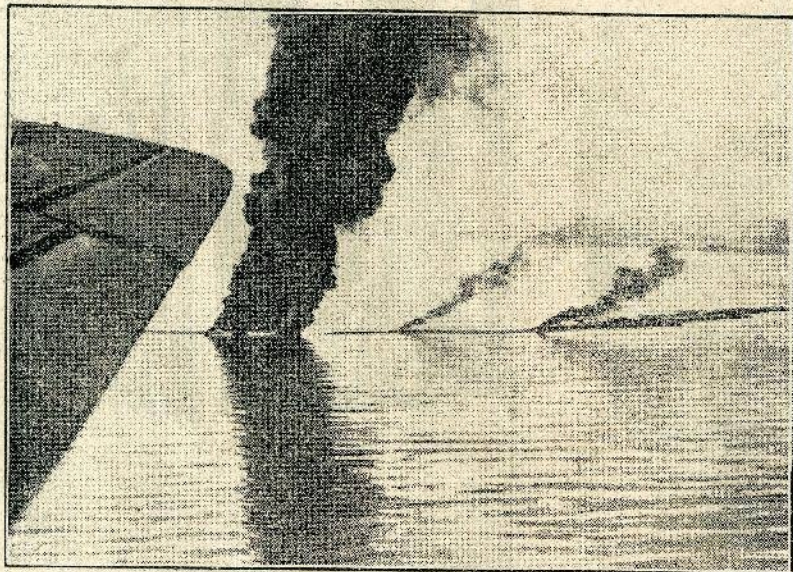
Cesta od Velké Syrty do Egypta byla pro německý africký sbor cestou velkých, světem ohrášených vítězství, ale též tvrdých zkušeností. Na počátku této cesty stál podceňující výsměch protivníka, jenž se považoval za nedotknutelného, dnes je generál polní maršál Rommel, jenž 2. dubna 1941 vedl německý africký sbor k vítěznému ústupu na Agedabii a letos se svou pancéřovou armádou dobyl Tobruk a Marsa Matruk, i v angloamerickém táboře nejpopulárnějším a nejobávanějším velitelem Faktu tři mcností.

Německý africký sbor byl spolu s jednot-

kami spojeneckých Itálů neustále v menšině, co do zbraní i do počtu mužů, ale stále zůstával vítězem. Za průlomku na jaře minulého roku Rommel se svými oddíly, jež si teprve zvykaly na válku v poušti, vyhnal ve 14 dnech nepřítele z území, k jehož dobytí Wavell, „Anglický Napoleon pouště“, potřeboval více než dva měsíce. Wavell byl sesazen, když v červnové pancéřové bitvě u Sollunu ztratil 270 ze svých 400 nově dopravených pancířů a když Rommel hnál v pravém slova smyslu anglickou pěchotu přes hranice Egypta. Neslýchané výkony podali německí afričtí bojovníci za poslední zimy. Rommel dokázal vyhnouti se nárazu sousedně síly celého Imperia a vyvésti své statečné oddíly nepřátelskou přesilou do bezpečí. Opět se stala Agedabii Angličanům osudnou, ale pak přišlo znovudobytí Cyrenaiky a po nutné přestávce k načerpání nových sil letní tažení 1942, jež vedlo od El Gazaly přes Bir Hacheim, Tobruk, Sollum a Marsa Matruk až k El Alameinu u Arabského zálivu a jež skončilo zničením 6. britské armády. Bylo použito celé řady anglických generálů v boji proti Rommelovi, zatím co daleko na Blízkém Východě čekají národy, utlačované Anglii na poselství „v sev. Africe se opět bojuje“. Pak vystoupí německí afričtí bojovníci ve svých slunkem vybělených čepicích ze svých krytů, pancíře se opět dají do pohybu a v Kairu a v Londýně se dozvědí, že nastal den rozhodnutí i v poušti.

Zneškodněný americký pancíř u El Alameinu.

Zničení posledního konvoje, určeného pro Maltu, v úžině před Sicílií. — Na obrázku hořící anglické lodi s tanky.

Severní Afrika: Angličtí zajatci z Tobruku.

Všechna foto: Luce

3e

Výchova mládeže v novém Norsku

V oně chvíli, kdy Norsko dostalo novou národní vládu, nabyla též výchova mládeže jiné a pevnější formy, nežli tomu bylo za minulého systému. Za starých poměrů zasahoval stát do výchovy mládeže jediné v podobě povinné školní docházky. Ale školy měly velkou chybu: považovaly totiž za svoji jedinou úlohu vtlačovat pokud možno nejvíce znalostí do mladých hlav. Školy zapomínaly na to, že je mnohem důležitější rozvíjet charakter těchto mladých lidí. Kromě toho nebyl kladen dostatečný důraz na fyzickou výchovu a tělesné rozvinutí.

Dnes změnily školy všeobecně svůj charakter. Klade se daleko větší váha na školní sport a učitelé spatřují svůj největší úkol v tom, aby vychovávali z mladých charakterově pevné lidi. Teprve tehdy, uplatňují-li se obě tato hlediska v dostatečné míře, může mít mládež z vědomostí, které jsou jí tlumočeny, pravý užitek. Ale norský stát se tím ještě nespokojuje, neboť má správné porozumění pro svoji velkou odpovědnost vůči mládeži, která je budoucností země. Ministerský předseda nařídil proto zákonem, že každá norská dívka a každý mladý Nor je povinen konat službu v organizaci mládeže „Nasjonal Samling“ — ve státní straně. Tímto způsobem ujímá se stát volného času mladých lidí, aby tento nebyl zneužíván.

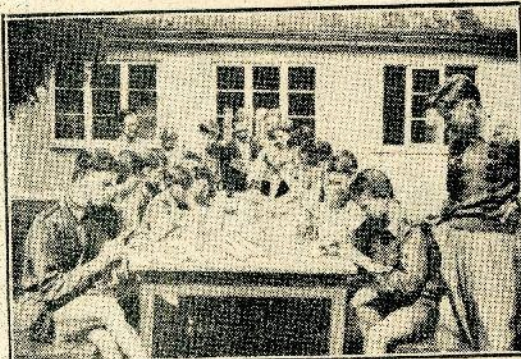
Povinná služba mládeže začíná v 10. roce věku a končí uplynutím roku, kdy mladý člověk dosáhne 18 let. Služba sama spo-

Typ norského děvčete

Typy norských chlapců

Norská mládež při práci.

Vedoucí nové norské mládeže ministr Axel Stang

Proporečníci norské mládeže

Foto: archiv N. S. V. E.

čívá ve dvou několikahodinových schůzkách týdně. Polovina těchto schůzek je věnována výhradně gymnastice a sportu a kromě toho se obvykle o nedělích konají výlety do přírody. Cílem této služby mládeže je vytvořit nacionální, charakterově pevnou, zdravou a silnou mládež, která by pomohla norskému národu stát se opět nositelem kultury.

Norský stát šel však ještě dále: pracovní služba je povinnou jak pro dívky, tak pro chlapce. Pracovní služba končí se rokem, ve kterém mladý člověk dosáhne 20 let, a jejím cílem je vytvořit silnější a zdravější pokolení, které stejně oceňuje čestnou práci bez ohledu na to, zda tato práce je manuální nebo duševní.

Nic nemůže poskytnouti mládeži jasnější pohled na nehlubší a nejpravdivější hodnoty života, nežli těžká práce se zemí, z níž národ povstal.

Takovouto plánovitou výchovou mládeže může si být stát jist, že mladí lidé jsou dokonale vyzbrojeni pro všechny obtíže, až jednou jako ženy a muži odejdou do praktického života.

MLADÍ V KULTUŘE

POSLÁNÍ KULTURY U MLÁDEŽE

Kdybch byl pesimista, mluvil bych o problému kultury u naší mládeže, jsem však přesvědčen, že ono tragické intermezzo odcizení mládeže od kulturních úkolů je už šťastně za námi, že ta generace národa, která dorůstá, bude mít ve svém tvůrčím období ke kulturnímu dějství u nás vztah netoliko pozitivní, ale také aktivní. Ide o vztah k duchovnímu dějství v Čechách, v Říši, v Evropě a v celém světě a tento vztah je nutno znovu najít, objevit jeho přirozený zdroj, který je v nás. Jeho váha nevyšlechla, byla však zaspána a zavaleha balvanů hludů.

Ve století XIX. měla česká mládež přímo královský podíl na literárním rozvoji národa. Všecky ty zápasy, duchovní boje, které byly zdárně vybojovány na poli českého písemnictví, divadelnictví, hudby i umění výtvarného, znamenaly vzdychy vítězství nového pokolení, které chtělo pro svou vlast bojovat a trojit hodnoty. Tehdy se nemluvalo o generačním problému, byla tu poslušnost a spolupráce generací. Student-literát byl synem otce-písmáka a duchovní zápolení mezi zástupci generací bylo pokřehnaným bojem, v němž obráncům i útočníkům šlo vždy o tyž ideál, o projev národní síly v umělecké kráse.

Byl tu harmonický poměr mezi českými, posvěcený tradicí celého tisíciletí, a mezi evropanstvím, které znamenalo zaražení národa do společenství kulturní práce celého kontinentu. Přední zásluhou našeho největšího básníka Jaroslava Vrchlického bylo právě toto vyvážení hodnot, otevření oken vedoucích k Evropě. První příznak úpadu byla období, označená v internacionální řeči jako fin-de-siècles: básníci i jiní umělci nechťeli již hovořit k národu jako k celku, nýbrž pod hláholným heslem Part-pour-Parisismu se farizejsky odvrátili od svého přirozeného poslání a chtěli si vy-pěstovat úzký kruh exklusivního čtenářstva, diváctva i posluchačstva, jemuž jediněmu chtěli věnovat ovoce svého ducha. Byl to Mikuláš Aleš, který tehdy varoval před nastoupením zcestné dráhy a razil heslo životodárné i dnes: »Nechť prospějí umění, umění chci prospěti vlasti.« Další krok na chybné cestě bylo to, co se stalo po roce 1918. Zdánilivé splnění všech ideálů bylo pro většinu českých spisovatelů a umělců ukončením jejich úlohy. Omezili se na oslavování domnělého vítězství, jemuž byla přičítána hodnota věčná, vyráběly se legendy o lidech živých a vládnoucích — jinak neměli co říci národu jakožto celku — a jeho mládeži ještě méně. Bilance období »ismů« je žalostná a ještě žalostnější byl vztah mládeže minulého dvacetiletí k literatuře české i světové: byl definován poměrem ke školní povinné četbě. Zájem, který patřil kulturnímu dílu, nebyl nižším ukojen a proto se obracel jinam. Sport, nebyl přeceněn, nýbrž hodnocen špatně. Hoch a dívka se nedívali na sportovní výkon jako na součást nutné tělovýchovy, nýbrž jako na ko-nečný cíl osobního výtečnictví, na vrcholnou metu zdatnosti. Byl to zájem pseudo-sportovní, který se družil k vášni čtenářů poslední stránky večerníků a k hlídání oné stáke literatury, která byla divně skrývána jen ve stínu školních skamen. Standardované písemnictví tovarně vyráběné, s tovarní značkou ponejvíce anglo-americkou, to byl duchovní pokrm mládeže, která zapoměla jméno Erbenovo i Máchovo, která neznala národních písní a pro niž hudba Smetanova byla nadobro mrtva, udušená hmotem jazzových slágrů.

Nové skutečnosti, politické, přetvoření Evropy i Čech má bezesporu mohutný vliv i na kulturní dějství. Je třeba najít vztah k duchovním hodnotám novým, které se teprve rodí, jež jsou však svou vnitřní podstatou spojeny s novými silami, s novými silami, z nichž rostly arifské národy i jejich duchovní práce. Tato generace, mládež dneška, žádná druhá po ní, musí v samém životním zájmu národa, v bytostném založení celého jeho práce najít svůj směr, objevit přirozený základ k dílu budoucnosti. Je nezbytné si uvědomit podstatu českosti, vytvořit ze sebe lidi činné a pevné, kteří pomohou stavět novou Evropu v upřímném společenství s těmi národy, kteří jí dobývají pro lepší zítřky. Toto pokolení musí přinést dílo, které obstojí dostojně vešle klasických výtvarných starých Čech a Moravy, které podáme jako svůj národní dar Říši i celému kontinentu. Vyčesejme ze sebe to nejlepší a nejsilnější, co je v nás, abychom byli hodni velké doby, abychom byli činitelé slova a netoliko posluchači.

OPRÁVNĚNOST ÚSTŘEDNÍ SCÉNY MLADÝCH

Josef Strnad

Dramaturgie slibovala již pro minulou sezónu všemožnou péči o vzestup původní české dramatické tvorby. Slibovala nástup dramatu ideově čistého, rozkořčeného již na základně dnešního postoje našeho národa k současnému dění evlovému. Možnosti k uskutečňování takového plánu tu byly v míře vrcholové. Charakteristikou uplynulé sezóny byl rekordní zájem nejširších vrstev o divadlo. Divadla byla finančně zajištěna a mohla si dovolit nejdůležitější pokusnictví, konečně převaha mladých v obsazení k takovému pokusnictví jenom svědčila. Ale vyjma několika výborných herckých výkonů, dobrých inscenací nejsilnějších antických tragédií a čistě vyladěných poetických her neptimesla uplynulá sezóna zloha nic. Dramatik nepřišel. Jen dva mladí autoři, vlastně debutanti, René zvon scénickou básní Marnoprátný syn a Faltis hutným dramatem Veronikou naznačili stibnější cestu.

Letošní dramaturgie je ve znamení oslav nejrůznějších jubileí. Oslav, připomínek, návratů, ale je to zase jenom přešlapování na místě. Dnešek chce silně, krevnaté divadlo. Chce drama hrdivé, které se ne utápí v mihavém nekonečnu a názmacích, které je hrdivé až do důsledků, kterému je páteří k přesnému cíli zaměřená myšlenka. Pro české divadlo musí dnes platit tato devíza více než pro kteroukoli jinou scénu, Český divák se již nechodí do divadla jenom potěvit. Chápe divadlo jako jeden z pramenů národní síly a klade na divadlo mnohem náročnější požadavky. Divadlo musí být přední stráží našeho duchovního života a duchovní život musí jít ruku v ruce s jeho vývojem politickým, hospodářským i technickým. Ukládá-li si naše vnitřní politika tak dalekosahlé úkoly, nemůže se divadlo spokojit blýštivou etikou.

Z dramatiků všerejška mladoletý najde v sobě dosti síly k dokonalému vnitřnímu přerodu. Divadlo čeká na mládě. A má-li dáti našemu divadlu rázu mladí, kteří nastupují, musí jim být poskytnuta také možnost školení a kontroly. Přes noc se dramatik nenarodí. Mladí potřebují vlastní zkušené scény, která by soustřeďovala nejenom mladé autory, ale i režiséry a herce. Dosavadní pokusné scény mladých nemohou tyto úkoly splnit, jež proto ne, že v koncertních sálech nemohou hrát divadlo. Vždy bude vřsnější třebas průměrný čin než nadprůměrné sliby.

Na dorůstající českou inteligenci nikdy nečekaly tak odpovídající úkoly, jaké jim právě přítomnost klade před čest. Měli-li se mladí státi vedoucím činitelem v našem kulturním životě, nemohou chybět na divadle. Věbec dramaturgie si bude muset napříště osvojit jiné zásady výběru: nedá, vat přednost již známým jménům, ale lidem s jiskrou nadšení, nečávat přednost tvaru, ale myšlence, místo jevištní obratnosti přihlížet ke skutečné síle.

KULTURNÍ ZPRAVODAJSTVÍ

Velké úspěchy, které měla pařížská divadla s německými hrami v nové sezóně, vedly k tomu, že tato divadla v nové sezóně budou hrati reprisy. Tak přimáží »Velká opera« opět volkovéple dílo »Joana z Larissy« od Wernera Egka. V Komické opere se bude hrati ke konci produkce »Ariadna na Naxos«. Známé divadlo Odeon bude hrati opět Schillerova »Don Carlose«.

Nezávno byl učiněn při pracích na vykopávkách cenný a kulturně historický významný nález. V Římě na silnici Via della Concilione, která vede k hlavní fasádě svatopetrského dómu, byl odkryt mramorový reliéf egyptského původu, který se vztahuje ke kultu Serapisa. Dále byla zjištěna při pracích na sachtách v podzemí kostela sv. Petra starořímské pohřebiště, nad nímž byl později zřízen křesťanský hřbitov.

Přednáškový večer, pořádaný Mariannou Hoppe a Gustavem Gründgenem v Oslo, měl velký úspěch. Gustav Gründgen uvodil ukázky z díla Goethova a Kleistova a přednesl »Das Helligstädter Testament« od Beethovna. Marianna Hoppe přednesla výbor z díla Lessingova, Fontaneho, Björnsona a Claudiova.

Nový kulturní film Bavarie, vzniklý pod vedením C. A. Engela, má název »Dnes modelář — zítra mořeplavec«, a žíté nám líčí modelářský kurs mládeže. Film o bruslení BDM má nový název »Na cestě k mistrovství«.

Již v prvních dnech otevření repren-tační výstavy »Německá plastika přítomnosti v Bratislavě« bylo dosaženo velkých úspěchů. V těchto dnech dosáhl počet návštěvníků 6000. Kromě velkých plastik Arno Breckera vzbuzuje velký zájem především dílo Josefa Thoraka »Dva lidé«.

V Římě byla ustavena italská společnost pro dětské filmy. Má za úkol natáčet a promítati takové filmy, které se hodí pro mládež mladší 14 let.

Foto Nationalfilm

Nový český film »Městečko na dlaních je především úspěchem mladého autora stejnojmenného románu Jana Drdy. Režisér Binovec i scénarista Mach se co nejvíce přidrželi románové předlohy a třetinu tím do černého. Opět se prokázalo, že především základ, námět musí být zdravý, ustátní již vylpne samo sebou. Pracovní motiv, který se ve filmu co nejvíce uplatňuje, je takovým zdravým základem.

ZAS PÍCHÁŠ...

Vladimír Thiela

Zas pícháš, nakloněna u stojánku,
tisíckrát rozpíchanou podušku —
a já tě marně čekám na lůžku
po mnoho nocí už, jež beze spánku

se převálily přes bdění tvých víček.
Zas spřádáš oči lesk a oči stín
do hedvábného pásu z pavučin,
zas hledáš v spleti dírků pro špendlíček,

hrou prstů vnikáš do vějířku níží
a pod povrchem kniží tvoříš vzor.
Paličky spolu vedou rozhovor,
jenž připomíná drobné krupobíli.

špendlíčky zarostly hloub do podušky.

Už nejsou noci bezesné a mdlé,

ty oči od nespánku zarudlé

se proměnily v svatojánské mušky.

Kyvadlo hodin všestýně dál žene
a do půlnoci jistě nasouká
kus krajky podivného pavouka.
Ach běda, oči bděním zkrvavené!

Za doprovodu půlnočního větru
se v prstech ještě kmitnou paličky
a doplétají zbytek maličký,
ten zbytek několika milimetrů...

A pak je ticho nad vším, zhaslé světló
popíráv očí po námaze snít.

Fatrně došel čas a končí nit —

vřeteno paliček se divně splelo,

Černá a bílá

V ulicích velkoměsta je ticho. Bledí měsíční prach sesedá na vějíře střeš, pokrývá hvězdnou patinu zámecké zahrady a stará průčelí, usazuje se v závěších ve vyhaslých očích gotických soch. Jejich slinouti čepí sřibným okrajem tušovou kavalkádu tmu, rozložené v ostrých stínech. »Věčnost je krásná, věčnost je smrt, šeptá si půlnoční ticho nad Prahou a v nekonečných výškách srpavé noci zažehuje neznámý, neviditelný ohně.«

»Ano, smrt je krásná.« říká si osamělý chodec, jehož bílé stopy, jak dětské ložičky plují ve hvězdném moři. »Ano, smrt bude tu nejvěšší, co mi dá život, co mi musí dát, když mi vzal vše ostatní. Bláznivá ručička, přikmená šustící cívky bankovek, falešní hráči a vítěle. Všichni jste prázdní. A nevracete se. Nemám proč žít. Zapomenu na vás a na všechno. Vždyť smrt je tak krásná.« Dětské ložičky jeho stop, hnány neznámým větrem, končí v proušcích.

Na okraji města svi veriferie. Nad hromadou střeš létají černé sny, ulice stojí v ztrnulé tůposti, jen zbořená je označeno rudým plamínkem. Ještě dál je malý park, na korně a tichý, zahalen měsíčním závojem. Pozdní chodec rozlomí klid a samotu opuštěné lavičky. Ušedne. Štěstě klávesu prstů přejíždějí po kava. Ucíť revolver. Studený dotyk jak síťový had přisává ruce a oči blíž k mo-árému kovu. Okamžiká přehrá za okamžikem, vzduchem se vrací ozvěna času a odněkud září poní vesmír.

Ticho šumí jemným průtlem kroků. Jsou dva. Nějací mladí lidé. Modrý vánek hraje pianissimo s tějmi vlasy. Malá lavička je přijímá jako známé a milé hosty. Oči těžké a

krásné láskou vidí jen světlé a krásné oči. Opodál sedí sebezbraň a revolver padá jak raněný pták. Ti dva si šeptají a svá barevná tajemství vrývají do květín, stromů a přítomnosti. O tom, jak je život krásný, jak se vezmou, Petr se bude vracet z práce a ona ho bude čekat v bílé zástěrce s netrpělivostí zářičina očima, a on, ovušný a hrudý se vodivá zpatku na celý den, pohladí její měkkou podušku vlasů a řekne: »Děve, dnes jsem uděl pořádný kus práce, to mám hladě A láskou a práci si ozáří sedě ánu, a láskou budou mít volik, že jí rozdání mezi své děti, a ještě zůdne pro ostatní lidi.«

Osamělý chodec to slyšel. A když už čas opět odádl dva šťastně na palubě světa, nastouchal je znovu ozvěnu. V neznámých důlkách své duše slyší hnímí. A vřetinu za vřetinu roste bouře, dunění otřásá vesmírem, jako zlatý, mocný proud zaplaví nová síla opuštěné nitro a vřetolí v mohutné suňfonii silného, centého a věčného slova: Práce... Malý park na okraji města je prázdný. Jak zlatá hřibátka na rozkvetlé louce se ztrácejí na obzoru krajky osamělého chodce. Bílý most má široké ramena, ukazující na dvě strany. Černá. Bílá. Uprostřed se chodce zastavil. Nahau se nad zábradlí. Široké kruhy se roztáčely nad hloubkou. Už skoro dozněly v modravých plochách. Brzu tudu pojedou lodí, a ani jejich kavitány nenapadne, že tu na dně leží revolver.

Nový den zlášel blednoucí hvězdy. Za jedním z bílých ramen vychází slunce. Osamělý chodec se pohau a novými očima, pláma velkého jasu, se radoval do slunce a vykročil k velké pouťi za ním: Jití! Ho! a o va.

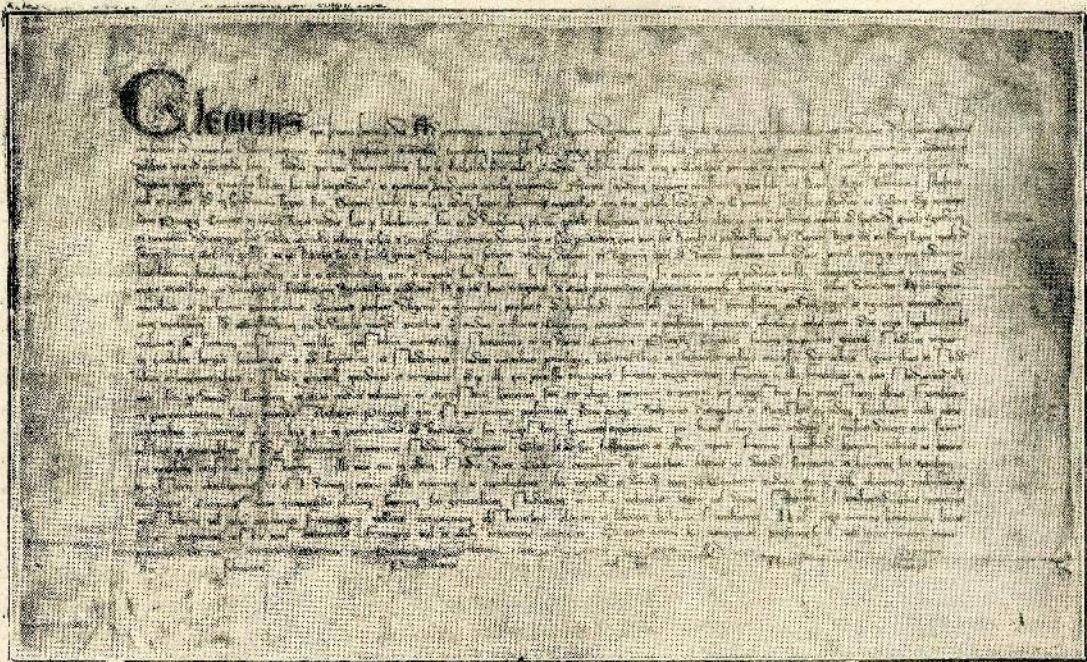
MINULOST A ZKÁZA V ČESKÝCH DĚJINÁCH

*Tři slavné doby našeho národa • Karel IV., Veleoslavín, Dobrovský
Říšská universita pražská a Čechy a Morava • Pospolitost nebo sekta?*

JAN NEP. PIPOTA

Když nám ve škole dávali pětku za to, že někdo přesně nevěděl, v jakém roce založil Karel IV., císař a král blabé paměti, universitu, nikdo z nás mladých lidí si neuvědomil, jak je to pětka hluboce opodstatněná (neuvědomili si to ovšem z valné části sami ani páni profesori nebo učitelé). Rok 1348 je snad nejdůležitější rok v našich společných dějinách, neboť se nejvlastněji měrou dotýká říšského českomoravského prostoru. Tehdy dosáhl staletý vývoj poměru Čech k Říši vrcholu, který nebyl už nikdy předstížen. Stali jsme se universitou centrem světa. Praha, slavné město Němců i Čechů, se povznese ještě k větší slávě a vážnosti, než mu mohlo propůjčit postavení jako sídelní město vládce křesťanského světa — císaře. Karlova universita není významné datum v dějinách uzounkého patriotismu a v poslední řadě se snad dá využít k rozrůčování liberálního šovinismu, ale je to čest, prokázaná tomuto prostoru a jeho městu, čest být uznán za schopna nést to lidsky nejvyšší. Neboť universita není ve středověku vysoká škola a jakási intelektuální naležárna, jak jí mnoho demokratických lidí rozumělo, ale privilegium jen málokomu udělované; něčeho vyššího nebylo lze na světě dosáhnout. To nebylo přípravné stadium k úřednickému životu, ale řádný nejvyšší orgán v národním životě. Nejvyšší soud, pokladnice nejdůležitějších listin a privilegií, vyhláší se tu nejdůležitější zákony, císař sem postupuje odvolání, dobrá zdání a vyjádření university jsou posudky konečné platnosti, jejími ústy se vyjadřují říšská politická hlediska nejvyšší závaznosti. Svěřit universitu neznamena svěřit někomu pouze výchovu vědeckého dorostu, ale pozvat jej k nejvyšší lidské činnosti i spolutočení.

Po Itálii, která přinesla myšlenku spolužití těch, kdo duchovně vedou, s těmi, kdo se na to připravují, v jedné velké universitní rodině už z dob řecko-římských, je císařské sídlo Praha jako první z měst Velkoněmecké říše vybráno za útoleak vysokého učení. Máme přesně dokumentováno, jak si naši uvědomili němečtí i čeští předkové byli jasně vědomi závažnosti, kterou universita podávala. Nešlo jen o to, že tu mládež celé říše mohla získávat doktoráty, nešlo jen o rozvinutí slavných universitních disputací a hádek, nešlo jen o to, že jsme se tehdy v Čechách dotkali něčeho mnohem více, než byla klášterní škola, ale o to, že duch univer-

Svolení papeže Clementa k založení Karlovy university.

sity, duch vše obsahující a se vším počítající, si rázem podmanil všechnu vědu a všechn veřejný život u nás i v celé severní Evropě.

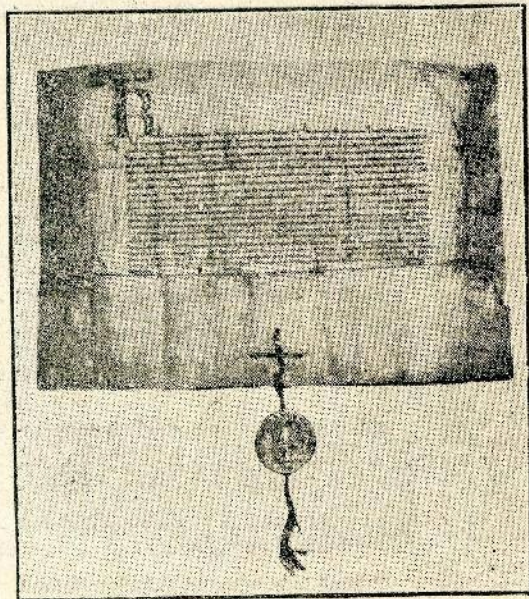
V tom je vysoké prolnutí Čech a Moravy s říšským celkem, že se v zakládací bulle Karla IV. doslova praví: »Aby synové našich zemí nalezli v Praze prostřený stůl, aby nemusili prosit o vystrojování hostin někde jinde a sbírat drobtý s cizích stolů.« Praze byl Karlovou universitou dán úkol, aby tišila hlad synů celé Velkoněmecké říše, a aby dovedla být i jejich mluvčím v budoucnosti, aby je dovedla stmelovat pod jediným politickým vedením.

Jestliže se českému národnímu kmeni dostalo svatým vévodou Václavem svátostného začlenění do Velkoněmecké říše, tedy se mu universitou Otec Karla otevřela první velká možnost slavného poslání v této říši. Bylo zřetelně ukázáno, že náš národ je pravým a domáckým národem říše, který dovede nejen tvrdě spolupojovat, kdekoli je potřeba, ale dovede se i duchovně podílet o největší dary středověkého světa. Hlavním darem je společný pojem velikosti. Právě tehdy, v té a bohužel jen v té pozechnané době Karlově, se Češi nebáli být velcí. Dovedli obětavě a odpovědně stát v každém postavení a při tom si počínat s vyrovnanou rozvahou. Bylo to proto, že věděli, že nejdou sami, že jsou samozřejmými spolunositeli veliké myšlenky, že jsou uznanými bojovníky, za jejichž činy bude brána plná odpovědnost i od bratrského národa německého.

Říšská universita v Praze, jak ji císař Karel chtěl mít, byla ještě něčím více než připomínkou pospolitosti v českomoravském prostoru. Byla to sama říše, která zde promlouvala s plnou autoritou a s plným důrazem. Z velké auly prolínal stále živý duch svatého imperia, který byl jediný schopný, aby nesl vědu a kulturu. Jejich pěstění je v této době výhěrové a netrpí se, aby byly zneužívány od někoho, kdo není správnou cestou povolán. Vědecky pracovat znamená, v době první slávy pražské university být povolán říší. Praha tedy neustrnula na zakládacích listinách s přivěšenými zlatými přetvami císařovými. V nejšířím dosahu šla mnohem dále — právní ustanovení se promítla do živé skutečnosti středověkého města. Nejen studenti a magistři ze všech

končin říše, vědecké špičky tehdejšího světa, ale umělci a Bohem pozechnaní básníci přišli k tomuto bohatě prostřenému císařskému stolu. V tom je dar našemu prostoru, že jsme směli být první, kudy promlouvala ke světu říše. Právě proto, že tu byla universita, vyrůstaly záračné stavby Karla IV., povstávaly překrásné fresky Dětricha Pražského, proto síť klášterních a kapitulních škol byla rázem zpevněna a stala se příkladnou školskou organizací celé Evropy, proto všechno, co tu bylo slavně tvořeno, dostávalo nadnárodní universalistický rámeček.

Vidíme-li založení a význam Karlovy university z tohoto širokého hlediska, musíme se divit plochosti výstřelků, které se pod nejrůznější pláštiky obracely

Zlatá bulla Karla IV.

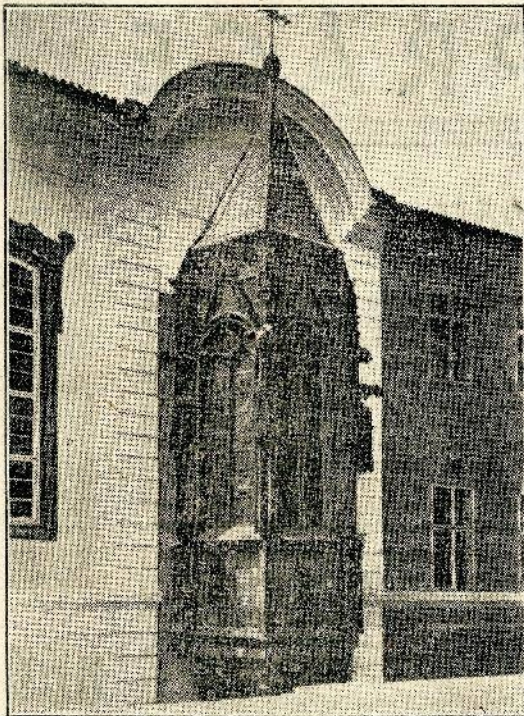
*Všechny snímky: Ceps.
Parlerova busta Karla IV.*

proti jejímu vysokému poslání už několik desetiletí po jejím založení. Jak bylo malé, zanášet po smrti Karlově do pospolitosti říšských národů na universitním fóru malicherné národnostní třenic, jak nerozvázně bylo zahrávat si s kroky Prozívatelnosti při svárcích o to, má-li někdo nárok na tři hlasy při rektorské volbě, či nemá.

Ani si nelze představit krásnější obraz českomoravských dějin, než který by byl býval vytvořen pod zorným úhlem Karlovy university, kdyby její život nebyl býval v zárodku téměř zničen během husitské revoluce. Její osud vzešlo právě z půdy této university, kde nabyly převahy cizí, rozkladné nepřátelské živly. Proto se též samotné university zhouba našich zemí nejtěžší dotkla a nebylo ani zdání o tom, že by zazářila někdejší nádherou proto, že její čeští nositelé opustili universalistické pojetí života v posvátné pospolitosti a raději volili cestu stát se podřízenou zaujatou sektou, proti níž se nutně brání každá pospolitost a zvláště pospolitost dvou mečů, jež netrpěla ani myšlenku proti své vládě.

Karlova universita byla prostě duchovním základem a akademickou stolicí střední Evropy. A proto bylo největším pohroužením českých soklých synků, když šli ještě v době slávy této university hledat duchovní studnice do Paříže nebo do Oxfordu. Právě tyto lidé, kteří se vymkli svému přirozenému rámci, kteří tím, že unikli z pospolitosti Říše, stali se pyšní a zapomínali i na svůj český původ, právě tyto lidé byli šovinisty a byli příčinou mnoha národnostních třenic. Ti, které odchovávala Karlova universita, byli lidé plného života a největšího rozhledu v protěvle proti českým lidem anglofrancouzského ražení, kteří přinášeli nadutost, falešnou pýchu, hnidopišské scholastické slovíčkaření a nelad do českých harmonických poměrů. A jedině tyto lidé způsobili vedle zhouby českého národa i zhoubu naší Karlovy university na škodu Říše i českého národa. Způsobili nadto, že v době, kdy se arijskému lidstvu počaly otvírat zcela nové horizonty, kdy humanistický člověk dostával křídla k mocnému rozletu, ležela střední Evropa v přizemních dogmatických pŕtčkách, tak charakteristických pro pokazeného gotického člověka.

Tuto zkázu Karlova universálního díla nenapravila po 200 letech ani doba předoblohorská, druhá velká doba rozkvětu německo-české vzájemnosti v říši. Kolem Veleslavínovy tiskárny se tehdy shromáždilo mnoho nadšených mladých knihtiskařů, vyučených v německých zemích, kde stála kolébka knihtiskářského lisu, mimo to mnozí grafikové, vědci a slušní humanističtí básníci. Německá a česká šlechta neodpíraly osvětným a kulturním snahám hmotné podpory a může se říci, že dopomohly k tomu, že 16. století bylo Dobrovským právem nazýváno zlatou dobou českého písemnictví. Byla to doba neobyčejně plodná — dodnes se zachovalo tisíce knižních exemplářů. Tiskářská technika německá i česká tu splynuly k nerozeznání a formální sličnost knih byla doprovázena i hodnotným obsahem. Je to spolu doba, kdy vedle začlenění do říše a práce v této říši nám bylo dovoleno i trpět s touto říší. Neklidná doba náboženských bouří a zmatků je Němcům i Čechům společným lutheránským vyznáním přechodem od konfesního člověka středověku k laickému člověku novověku; nejde už o bezduché hádání o dogmata, ale o formulaci skuteč-

Arkýř Karlovy university v historickém Karolinu na Ovocném trhu.

ného světového názoru. Je to ovšem doba, kdy se tíže celé odpovědnosti za vedení Říše dostává do habsburských rukou, což je neštěstím jak pro Němce, tak pro Čechy. Je to doba, kdy se i všemi silami pracuje k novému povznesení upadlé pražské university. Daří se to jen po stránce církevní a politické — Karlova universita se stává oficiálním mluvčím protestantů, drtivé většiny národa, která se zároveň i klonila k Říši. Po stránce vědní to bylo s druhdy tak slynoucí akademii naopak velmi zlé. Kdo chtěl něco umět, odcházel do jiných říšských měst, nebo dokonce i luterská šlechta dávala své syny na studia do jesuitského Klementina.

Osudová rána, která přichází na toto znovu se vytvořivší německo-české společenství, není sice způsobena falešnou pýchou, ale zato nerozvážností a ukvapeností v rozhodování. Při volbě Friedricha Pfalzského na trůn českého krále se hloupě spekuluje s anglickou pomocí. A tento domnělý ochránce kulturního odkazu 16. století, který s oblibou užívá hesla: Diverti nescio (Ustupovat neumím), tento poražený ochránce zasazuje smrtelnou ránu vědám a kultuře tohoto prostoru, aby jej samotný pak bezbranný a neschopný odporu zbaběle vydal do Habsburských rukou.

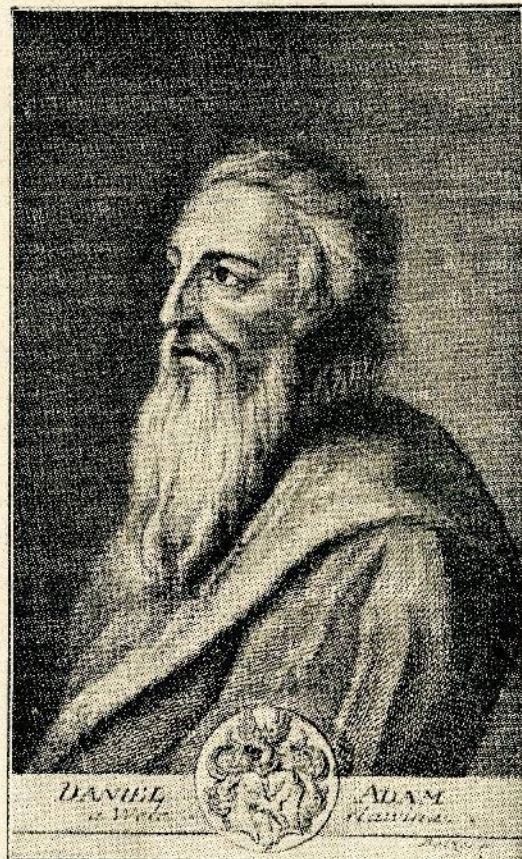
Po třetí — opět po 200 letech — se zdálo, že už jednou provždy vyjde slunce míru a dokonalé životní harmonie mezi Němci a Čechy v jejich společné zemi po napoleonských válkách. Němci i Češi se tehdy žmahem vypořádávali s falešným nánosem francouzské pakultury. Proud romantismu odplavil jedním rázem nabubřelost a fádnot denního života. Národy tu stály jako obnaženy, jako kdyby teprve tehdy přišly ke své existenci. Byla to opravdová příležitost a možnost k novému životu. Ke všemu bylo ještě jasno, že to musí být plný život pospolitosti, že tomu, kdo by se chtěl obánět prázdnotou, ať zvuknými módními pojmy, hrozí neodvratná zkáza. A tehdy se na počátku této doby dovedli najít na půdě pražské Karlovy university všichni, jimž ležela na srdci dávná sláva a význam naší společné českomoravské vlasti. Dovedli se ubezpečit o tom, že naplní samozřejmou větu, kterou až mnohem později vyslovil na památné schůzi pražského občanstva ve Svatováclavských lázních 1848 jeden pražský Němec: »Němci a Češi v Čechách — jedno tělo«. Právě tehdy se dovedli všichni obyvatelé sejít v tom, že německy nebo česky řekli: »Jsem Čech, a Karlova universita, posílená klimentínskou tradicí, tu byla jako nově zbudovaný maják, který ukazuje všem na skalisko, které ohrožuje lodní dopravu po staletí. V literárním romantismu a v historické škole právní šli tehdejší odchovanci Karlovy university svorně ruku v ruce.

Byla to doba Josefa Dobrovského. Tento muž, který vyšel z barokní tradice české země a při tom stál pevně na půdě německého vědeckého kriticismu, vytvořil pro budoucnost typ ryziho vědce. Ač se zabýval látkou, při níž by každý druhý zhloudil na pole falešně pojatého nacionalismu, dovedl Dobrovský zůstat ve správných kolejích. Jeho vědecký kulturní směr se dá souhrnným názvem nazvat Reichshohemismus. Tímto směrem kráčela celá současná generace Dobrovského. Němečtí i čeští

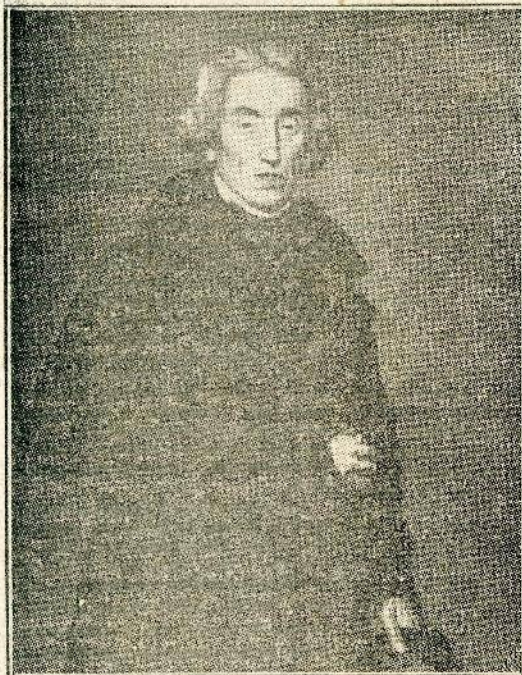
vědci a politikové tehdejší doby sledují cíl položit rosumové základy době a životu národů střední Evropy, cíli, který tak vroucně opěvňují tehdejší velcí básníci. Tato generace překonávala velmi obezřetně laciné revoluční pobídky z Francie a odjinud. Cítila, že musí přímo tvrdosíjně setrvávat na půdě správně pojatého historismu, oproštěného však i od falešných legend. Musí se konstatovat pravda přímá a neúprosná a vědec se nesmí nikdy stát hlasatelem laciných přání ulice. Bohužel však toto slibné započaté období nového vlivu pražské říšské university brzo ustalo. Znovu zvítězilo jalové heslo proti pravdě! Od doby, kdy začaly být potlačovány historické vzpomínky, se český živel stával živlem izolovaným a protiríšsky zaujatým. Tu pozbývá významu i Karlova universita.

Tři slavné doby Karlovy university a spolu i Čech a Moravy! Tři krátká období, kdy velké dílo Karla IV. žilo a pracovalo ve shodě s tím, co mu tento nejslavnější říšský panovník dal za úkol — být neumlkajícím hlasatelem říšské pospolitosti. Vždy doba velikého rozkvětu a pak úpadek 200 let! A s úpadkem poslání Karlovy university vždy ruku v ruce dokonalý krach kulturní a národně politický. Květla-li Karlova universita ve svém prvotním poslání, byla i Praha říšským světovým městem, nabyli-li převahu provincialismus, bylo to neštěstím vysokého učení i Prahy, která se sama stala městečkem na periferii Evropy. Říká-li se, že historie je učitelkou života, pak to nikde neplatí spíše než při poměru říšské Karlovy university k českomoravskému prostoru. Obyvatelstvo těchto zemí mělo v rukou svůj osud. Vládcové minulých 20 let se domnívali, že k tomu, aby někdo byl nazván kulturním a pokrokovým, stačí uvolnit některé částky ze státní pokladny a případně dary židovských mecenášů. Teprve dnešní doba ukázala, jak hrozně se mstí bezplánovitost a neznalost ve státním a národním počinání. Věda a kultura nemůže kvést ve falešně pojatém veřejném rámci. Může se jim dařit jen v jediném a jednotném, Bohem určeném celku. Tímto celkem je pro nás střední Evropa, to jest Říše Velkoněmecká.

Dnes se zase po staletích počíná naplňovat čas. Dnešní doba však — na rozdíl od historie, kde byl dovolen vývoj i za cenu nejtěžších ztrát — si už nemůže, nesmí a nechce dovolit experiment. Její úsilí musí dát všemu životu i jeho pojetí ráz definitivnosti. A vyrůstá-li tedy dnes přímo před našima očima pod vedením Říše jednotná a svobodná Evropa, zacilená na nedohlédnou budoucnost, musí být učiněn neotřesitelně pevným a stálým a neměnným i náš postoj v říši. Poloviční cestou k úspěchu je uvědomit si chyby minulosti. Uvědomit si tři slavné doby Karlovy university spolu se současnými hlavními dobami Čech a zamyslet se nad ranami Osudu, jež v zápětí stihly universitu i národ. Ten Osud, to jsou však byli my sami, nikdo jiný!

Daniel Adam z Veleslavína.

Josef Dobrovský.

ŽIVOT A PRÁCE

O sociální osu

Mirko Potužník

Sociální politika starého řádu záležela v tom, že měla snahu pečovat o mládež opuštěnou a zanedbanou. Z toho důvodu pečovala jen o část mládeže a nestarala se o mládež, která této péče nepotřebovala. Veliký paradox je však právě v tom, že opuštěná a zanedbaná mládež nebyla jen malým zlomkem mládeže podrobené sociální péči, ale to byla veškerá mládež, neboť starý řád nedbal o mládež, neznal sociální řád mladých, neznal práva mladých.

Sociální péče totiž si nemá všimati výjimečných společenských zjevů, ale má býti věnována zcela řádné společnosti. Toto znamená, že je pozdě napravovat mládež mravně zkaženou, ale nemáme dopustit, aby tato mládež byla mravně zkažena. Je pozdě starati se o nákladné zdravotní opatření, které by uzdravilo mládež onemocnělou, aniž bychom se předem starali o to, co zajišťuje, že zdravá mládež ne onemocní. Je pozdě zjišťovat, že ten či onen se nehodí pro povolání, v kterém pracuje a nyní takového jedince přeškolit, když jsme se nesnažili poznati jeho pracovní schopnosti před jeho umístěním. Sociální politika národně socialistická je zaměřena jinak. Je zaměřena k tomu, aby udržovala životní rovnováhu v těch mezích, které jsou vytvářeny sociálním řádem. A tato směrnice národně socialistické sociální politiky se vztahuje zcela na mládež. Naším úkolem jest udržovati všechny předpoklady pro to, aby sociální řád mládeže, který zde bude vyhlášen, byl osou všedního života mladých lidí.

Každý řád přináší práva a povinnosti. Taktéž mladí mají svá práva a své povinnosti. Je zde také úkol uvědomovati o právech a povinnostech, vykládati tato práva a povinnosti a přinucovati k nim. Budeme prosazovati pro mládež určitá práva, a budeme žádati od nich určitě povinnosti. Avšak to vše není proto, že by mládež pro své mládí měla mít nějaká zvláštní výjimečná práva, anebo by měla mít více povinností proto, že někdo jiný by jich měl méně. Mládež dneška a tohoto prostoru má mnoho povinností politických k celku, které vyplývají z toho, že starší generace si neuvědomuje politické nutnosti a zanedbanosti národa a nechce býti nositelem politických závazků budoucnosti. Tyto závazky nyní přejímá mládež.

My mladí z toho, že na sebe bereme úkol nejen generace své, ale i generace budoucí, si nevyvozuje nové práva. Budou nám z toho však vyplývati nanejvýše nové a nové povinnosti. Avšak přes to nebo právě proto, že jsme na počátku údobí nové společnosti, musíme uzavírat také nové společenské smlouvy. Jednou z klausulí této smlouvy je, že mládeži se dostane vše, co mládeži patří. O tom, co jí patří, není nutno vésti dlouhé diskuse a kuloární debaty, neboť jsou to požadavky zdravého rozumu. Jsou to požadavky, s kterými musí souhlasiti každý člověk, který mluví o mládeži jako o budoucnosti nového národa.

Že je „mládež budoucnosti národa“, to je úsloví, které je opakováno ve všech variacích po několik desetiletí. Dosud však zde bylo učiněno velmi málo pro to, aby tato budoucnost národa - mládež - měla mládí takové, které by zaručilo, že její kapacita duševní, pracovní i zdravotní potrvá do dospělosti věku. Jelikož dnes zjišťujeme statistikami, že téměř vůbec nejsou vybudovány učňovské domovy, že mládež nemá žádných útulků při svých toulkách po vlasti, že stoupá křivka některých chorob mladých, a pak to všechno je známkou, že sociální péče a sociální ochrana mladých dosud nedostačila a nejen že nedostačila, ale že stála na špatném základě. Je zřejmé, že tento základ musí býti odstraněn, že musí býti položeny základní kameny nové. Předmětem sociální péče a sociální ochrany mladých, která bude vybudována námi, je člověk plnohodnotný pro celek.

Dnešní válečná doba a válečné zasazení od nás žádá jiné úkoly a těžší úkoly na poli práce, než v míru. Nejvyšší výkonnost je požadavkem, vyvolaným naléhavostí a nutností výroby a vyplývající ze samozřejmosti, že výkon dynamického národa je dynamický. A protože i náš národ začleněn do životního prostoru Říše se dostal do sféry dynamické vitality, dospíváme k tomu, že náš národ se stává národem mladým ve všech svých vřstvách a že v mladém národě jeho nejmladší generace je generací nejčinnější, zasluhující největší péče. To jest zcela jasné, neboť jedině tato generace může vychovávat sílu národa, probudivši se mohutně historickým děním i pro časy budoucí.

GERMANIN

Bayer 205 - jeden z největších objevů německé chemie

Před několika týdny proběhla tiskem zpráva, že jsou natáčeny snímky k novému německému velkofilmu »Germanin«. Tento film má dokumentovati velikolepý čin německých chemiků, kteří objevením Germaninu zachránili život statisícům domorodců a zabránili tak nedozírné katastrofě.

V roce 1800 došla do Evropy zpráva, že jakýsi dr. Winterbottom, povoláním vojenský lékař, objevil v Beninu v západní Africe dosud neznámou nemoc, která tam řádila mezi domorodci obyvatelstvem. Pro některé její charakteristické příznaky ji Winterbottom nazval spavou nemocí. Byla to zvláštní nemoc. Postižení měli stále bolesti hlavy, byli neklidní a při chůzi se potáceli sem a tam. Časem se nemocní stali apatickými, jevíli zřejmou nechuť k jídlu a zlověstný spánek je předpověď stále častěji. Pak již rychle následuje úplný úpadek tělesných sil a posléze smrt. Toto jsou hlavní stadia spavé nemoci. Ale již záhy se na tento objev zapomnělo, neboť po desítky let nebylo o spavé nemocí nic slyšet. Teprve koncem XIX. století přicházely z Afriky opět zprávy, že spavá nemoc ve stále stoupající míře si žádá nových a nových obětí. Zvláště kruté bylo spavou nemocí postiženo obrovské, hustými pralesy porostlé území belgického Konga a bahniť kraj na březích jezera Viktoriá-Nyansa. Zde padlo spavé nemocí za poměrně krátkou dobu za oběť skoro celý milion domorodců. Správa těchto území byla proto nucena postavit se rychle a rázně na odpor této zhubné nemoci a zabrániti tak katastrofálnímu vyhladění těchto končin.

První úspěch v boji proti spavé nemoci mohli zaznamenati dva vojenská lékaři, Forde a Dutton. Těmto dvěma badatelům se totiž podařilo objeviti v krvi postižených mikroskopicky malého bílíkovce.

A zase jiný lékař to byl, který dokázal, že právě tento tak nepatrný a skoro neviditelný bílíkovec je příčinou této hrozné nemoci. Byl to vojenský lékař David Bruce, kterému se podařilo tento významný objev a také on to byl, který korunoval své dílo tím, že objevil i rozsáhlé spavé nemoci mouchou tse-tse. Tato poměrně malá muška, která se vyskytuje v obrovských množstvích v bah-

nitých krajinách západní Afriky, byla odhalena jako rozmařé spavé nemoci. Zase nový úsek v boji proti spavé nemoci byl úspěšně dokončen!

Ale i dlouhá řada jiných známých i neznámých lékařů v úporné práci odhalovala stále nová tajemství spavé nemoci. I velký německý lékař a badatel, Robert Koch, se vrhl v boj proti spavé nemoci. V letech 1906 a 1907 podnikl se svými vědeckými spolupracovníky několik výprav do západní Afriky, aby zde studoval podstatu této nemoci. A on to byl, který se jako první pokusil o léčbu těch, kteří touto nemocí onemocněli. Ale již záhy se ukázalo, že všechny narychlo vyrobené léky jsou zcela nedostačující k úplnému vyléčení spavé nemoci. Tak na příklad jistá organická sloučenina arsenu, zvaná atoxyl, se z počátku zdála býti ideálním lékem. Ale již záhy se ukázalo, že tento lék působí jedovatě na nejrůznější části lidského organismu. Nejhorší však byl poznatek, že velká část nemocných po léčení atoxylem úplně oslepla.

Němečtí chemici se tedy dali do hledání vhodného léku, který by bez vedlejších nepříznivých vlivů byl vyléčil tuto nemoc. Zvláště čtyři chemici světově známé továrny Bayer,

Heymann, Dressel, Kothe a Röhl to byli, kteří ve společné práci dosáhli tohoto cíle. Tisíce pokusů bylo nutno vykonati, stále nové překážky se jim stavěly v cestu, a ani mnohých zklamání nezůstali ušetřeni. A přece žádný z těchto mužů, kteří s tak fanalickým nadšením pracovali na uskutečnění této myšlenky, neznalomyšlně a nevzdal se své práce. Posléze v roce 1916 byla jejich práce korunována úspěchem. Teprve 205. pokus byl úspěšný a jelikož byl tento lék vyroben v továrně Bayer v Leverkusen, obdržel označení »Bayer 205«. Později mu bylo dáno jméno »Germanin« aby hlásal světu, že to byli němečtí badatelé, kteří jej vyrobili.

Expedice, které v letech 1921 až 1923 pod vedením jednoho z žáků Roberta Kocha, prof. Kleina, odjely do Afriky, aby zde vyzkoušely účinky Germaninu, mohly hlásiti skvělé výsledky léčby tímto novým prostředkem.

Dnes, díky práci německé vědy, tato kdysi bílochy jak domorodci obávaná nemoc již značně ztratila na nebezpečí.

A právě ono Německo, o kterém jeho nepřátelé tvrdili, že je neschopno kolonizovati a proto brý nemí vlastní kolonie, ono Německo to bylo, které darovalo světu Germanin a zachránilo tak i obyvatelstvo afrických kolonií jeho nepřátel ze světové války. v. N.

TVORBA JE RADOSTÍ

Tvorba je velikým vykoupením z utrpení, poněvadž tvoření činí život lehkým. Každý jednotlivec zasahuje svým životem, svou prací do dějinných lůst. Toto zasahování si samozřejmě každý nedovodě představit. Každý tvoří jinak, podle svého zaměření, okolností a možnosti. Svou činnost zasahuje do dějin národa jak prezident, ministr, tak úředník, dělník, obchodník i učitel. A je to také výsostná povinnost každého, tvořit a pracovat.

Někdo tvoří z povinnosti, jiný zase z radosti; jen když může tvořit.

I malé děčko má radost, když si může stavět z hlíny nebo z písku různé hračky. Některé jsou nuceně tvořiti, aby zajistili svou existenci; slovo tvořit je již jaksi vrozeno každému člověku.

Při práci — v tvorbě — zapomene člověk na všechny starosti, zapomene na celý svět a vřije se do ideálů a jenom do své tvorby. Jeho duch jako by se odčouil od těla a vznášel se ve vzdušných, nadzemských dálavách. To je vykoupení z utrpení denního života. SI

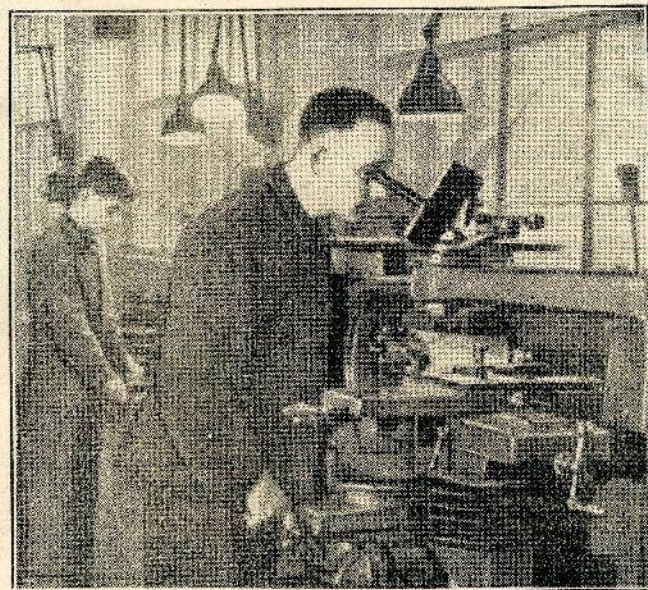

Foto: Archiv

UČŇOVÉ NOVÉHO NĚMECKA

„Jak tady již dlouho pracuji? Půl roku. A líbí se mi tu. Naši představení jsou milí a všichni kamarádi mi ve všem dávají najevo, že patřím mezi ně. Nemám žádných starostí. Jenom práci musím přesně vyplňovat. Na čem právě pracuji? Piluji dverní patičku. Ale to není všechno. Zábra se pustím do větší věci. Podívejte se, na tomto plánu mám nákreš praec, které musím provést v příštích čtrnácti dnech. Dnes právě končím práci podle posledního plánu.“

„A jak jinak se ti práce líbí? Jak se o vás v závodě starají?“

„Pracovní program je přesně vyznačen, ale vedle toho je doplňován společnými podněty a společnými pracovními úkony. Jednak jedno odpoledne v týdnu je věnováno tělesné výchově a jednak se scházíme v učebně, občerstvujeme si vědomosti a utužujeme kamarádkou společenství. Dvě hodiny čtrnáctidenně věnujeme politické výchově.“

„Máte tu postaráno o hygienu? Jsou ve vašem závodě převlékárny a umývárny?“

„Pochopitelně. Náš závod je vzorným nacionálně socialistickým podnikem. V převlékárně máme každý skřín a v umývárně je dvacet umývacích se sprchami. Máme tu také dobře vybavenou ložnici.“

„Bye to máj rozhovor s německým učněm v učňovské dílně Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft v Nürnbergu.“

Dílna je prostorná a světlá. Od stropných pracovních stůlů dolů k nám šramot a pilování, od fréz a soustruhů sycení a hukot. Mladá práce zpívá svou píseň. Pracuje tu asi dvacet 14-letých až 16letých chlapců. Všichni s plamenem nadšení v očích. Ocitám se docela v jiném pracovním světě, než na jaký jsem zvyklý od nás.

Na rozjímání není čas. Dívodoucí, starší odborný dělník, s přivítavým pohledem, vykládá postup výchovy učně v závodě.

„V učňovské dílně pracují chlapci celkem dva roky. Nejdříve 3 až 4 měsíce se zabývají drobnými úkolovými pracemi. Teprve potom, když se do podrobně seznámili se základem řemesla, mohou jim být svěřovány důležitější úkony. V druhém roce nastupují k práci u soustruhů a fréz. Po dvouleté práci v učňovské dílně je jim umožněna práce v montážních dílnách závodu. Před ukončením tříleté učební doby se znovu vrací na dva, tři měsíce do učňovské dílny. Závod se nestará jenom o odbornou výchovu učně, nýbrž pečuje o něj mnoha jinými způsoby. Zvláštní pověsece sleduje u každého učně rodinné poměry a zdravotní stav a v případě nutnosti zasahuje. Přiblíží se i k výchově charakteru. Učňové jsou rozděleni do několika skupin a na společných besedách se vzájemně poznávají.“

„Sledujete zádokonalování učně, a to jak pokračují v práci? Mířím na něho ještě s otázkou.“

„Jistě. Jsou sestaveny zvláštní diagramy, v nichž je zaznamenáno, co bylo učňovi svěřeno a jak vše vypracoval. Neujde nám nic. Poznáme na každém, jaké má schopnosti a k čemu je předurčen. Nepořádného chlapce dovodíme u práce přidržet. Průběžnému a šikovnému pomáháme. A potom o tom, jak chlapec prospívá a pokračují, máme přehled z pokračovací školy, která je přímo v závodě.“

Ještě zbláznila prohlídka dílny. Všimám si nástěnných vývěsek, které nabádají chlapce k opatrnosti při práci a k tomu, jak si lze práci ulehčit.

Dívodoucí ukazuje, co chlapec zhotovil v několika posledních týdnech. Šrouby, vřty, zámky, drobnější součástky. Prohlídka učelny, převlékárny a umývárny. Všechno světi čistotou a pořádkem. Chlapci mají nejen v dílně v pořádku urovnány všechny nástroje, ale i ve skříničkách s oděvem je vidět bezvadný pořádek.

Hodiny ukazují poledne. Závodní oběd. Jdu s učně a ostatními kamarády do závodní jídelny.

Sedám si vedle chlapce, který pracuje v montážní dílně. Má těsně před ukončením vyučovací doby. Pouštíme se s chutí do jídla. Chutná polévka, brambory se zeleninovou směsí, kompot a káva. Jsme oba docela spokojeni.

„Kolik platíte za oběd?“

„Jenom 20 pfenigů. A nikdy si nestěžujeme. Dvakrát týdně máme dokonce maso.“

„Jaké jsou vlastně vaše platy?“

„Já sám ve třetím roce učební doby mám plat ve výši 15 RM týdně. Jiní kamarádi jsou placeni podle toho, jak jsou dlouho v učeni.“

Učně ochotně odpovídá. Po obědě se od něho odpojím.

Procházka závodním parkem. Slunce je vysoko nad obzorem. Chlapec sedí roztroušený ve skupinách; jedni se vyhřívají na lavičkách, jiní na trávníku. Je to jejich nejoblíbenější pracovní přestávka.

Loučím se. Mohu říci, že jsem poznal učně nového Německa.

František S m r č e k,

Práce spojuje

Práce se stala symbolem nové doby. Práce se stala pojítkem všech lidí v Evropě, kteří chtějí žít. Práce spojuje mladé se starými.

I mezi námi nazírání na lidskou práci doznalo změny. Práce není utrápkovaná, ani nenáviděná, ani není neštěstím. Práce dává chleba, naplňuje a je zprájemňuje život. Učňové, mladí dělníci, horníci, zemědělci, ti všichni dnes ke každé práci přistupují s daleko větším porozuměním, než jak tomu bylo dříve. Práce obzruje každého mladého člověka. I mladá inteligence — úředníci a studenti — mění svůj názor na práci, a hlavně na práci fyzickou. A to je pozoruhodné.

Již letos o příznácných bylo znát, že práce spojuje všechny se všemi. Mladí úředníci tráví svou dovolenou při žněvých pracích. Čeští studenti dobrovolně pracovali na žních, byli zasazeni pracovními úřady při česání chmele, pracovali na polomích v jihočeských a západočeských lesích, v Plzni, v Hradci Králové, v Brně, v Moravské Ostravě pracovali buď jako výpovědi v tramvajích, nebo jako výpomocní dělníci v továrnách a řemeslnických dílnách. A práce jim dala jistě nejlepší vysvědčení.

Jiní studenti se dokonce odhodlali při sklizi německému sedlákově. — Všichni, kteří pracovali v Říši, se vrátili s největším uspokojením. Němečtí sedláci jejich pomoc přijali s povděkem a uznáním. Práce překlenula všechny nesmyslné povídačky o nenávisti Němců k Čechům. Jak chce stále namlouvat nepřátelská cizina, P. U.

Do dívčích duší

Po prvé v českých dějinách dostává se nám možnost být zapojeny do nedělitelného celku. Dosavad byly jsme rozřízány v mnoha malých organizacích, kde jsme bez výsledků utrácely své síly. Nyní dostává se nám jednotného vedení. Všechny si v zásadě musíme uvědomit, co tím získáváme.

Poslední dobou byla naše dívčí mládež často pomlouvána. Mnohdy právem, ale též velmi často i nezaslouženě. Tak jako v Říši dostalo se 1. prosince 1936 německé mládeži státního uznání, také i nám je v těchto dnech poskytováno. V dřívějších dobách zřítily jsme se bez vedoucí osobnosti. Byly jsme a jsme ještě dnes vydány na pospas nejhorším vlivům a myšlenkám. Špatnou literaturou byla ničena fantazie mladistvých čtenářek, aby se udělal nějaký ten obchod. Ale přece ne všechna dívčí mládež podlehlá úplně tomuto špatnému vlivu a já věřím pevně v dobré jádro našeho mladého dívčího dorostu. Nelámu hůl nad ním, ale nad ideologií bývalých hnutí. Tyto hodiny jsou pro nás velmi významné, poněvadž to, co se tu děje, nemá nic společného se školskou reformou, ba dokonce ani nic společného se školou, jak ji pojímala minulost. Nic, co tu bylo, nereformujeme. Začínáme docela něco nového.

Naše dívky musí být opět veselé, šťastné, musí se učit pochopit nutnosti doby, aby jednou mohly plně vykonávat povinnosti, které jim určí jejich místo. Nebude nám nic darováno, vše si musíme samy vydobýt. To však musí být naši cíl a nehlubší radosti. Stojíme jako dívčí mládež v jednom říši se stejnými právy a povinnostmi. Nebude rozlišována dívka chudá nebo bohatá, nebude rozdíl mezi studentkami a mladými pracovnicemi rukou. Nebude rozdíl mezi dívkou katolickou a protestantskou. Budou zde jen mladé Češky stejného věku. V těchto dnech stane se každá z nás jednou ze složek velkého celku. Ale aby krásná mozaika mohla být pro svoji krásu obdivována, musí být každá malá dlaždička na správném místě a bez kazu. Tak to bude i s námi. Je třeba se od těchto chvil snažit, aby každá z nás byla takovou bezvadnou dlaždičkou, aby celkový obraz byl velkolepý.

Tato naše vzájemná příslušnost k tomuto celkovému obrazu nám ukládá mnoho povinností. UVědomme si, že každé kolečko v tomto velkém národním stroji musí klapat bez poruch. Nesmíme říkat na mně nezáleží, mne stejně nikdo nezná. Ne, to by byla falešná cesta. Vždy jednat tak, jako by na nás spočívalo oko celé veřejnosti. Budme rády, že se o nás někdo stará, neboť tím vyrosteme a vyvarujeme se všech chyb. Nebudeš však stát sama! Vedle tebe bude stát tvoje kamarádka. Za nějaký čas budou po tvém boku desítky a stovky i tisíce. Teprve potom si řádně uvědomíš svoji sounáležitost k tomuto velikému celku, ke kterému patříš svojí krví a svým mládím.

Je bezpodmínečně nutno, abychom všechny kráčely v pevném, sevířeném říši a za jediným cílem, za službou národu, Říši a pomohly tak, pokud to je v našich silách, při tvoření šťastné budoucnosti Nové Evropy!

Ludmila Valášková.

DĚVČATA SE HLÁSÍ

Foto Weltbild

CO VYPRÁVĚLA KRINOLINA

Ztmívalo se již. Tlče zavřela klavír a rozsvítila vysokou stojací lampou. A pak si sedla k bábice. Míru, když slova jí ukolébala a dávno doznělá melodie znovu někde nesměle zazněla. A jako ve snu viděla bábiceku opět mladou . . .

Měla dlouhé, pěkně nakasané sukne, upjatý žívutek, vysoké šněrovací botky a čepeček hezky upravený. Tichá, skromná . . . Trochu zakřivená seděla ve školní lavici a mechanicky odříkávala uschlou básničku o 19. sloučce. Těch básniček bylo mnoho a často je oplakala, ale doma nikdo nic nepozoroval. Jen mály, v sametu vázaný deníček věděl, jak hanba divence bylo, když Nováková měla básničku o tři slouky delší. Ale doma se uklidnila, rozptýlila a strávila milý večer nad vysíváním: byl to nádherný přechod s droboučkými věnečky; 140 věneček a v každém 5 růžiček. Byla to opravdu krásná práce. Ovšem trochu bolela záda a oči pály a prsty byly hodně rozpíchány, ale dívka byla trpělivá, mlčky vysívala a odevzdaně přičítala dny do neděle, na kterou se tolik těšila. Tento den přivážela na návštěvu tetinka a strý-

činek z matčiny strany a tu bylo možno sedět ve velkém pokoji, bavit se s dospělými, prohlížet rodinné album, být pochválena otcem i matkou a pochubit se tetince různými ručními pracemi později, dá Bůh, i s vřbávou . . .

Vnučka potřásla nespokojené hlavou a vyprávěla o lesnatém údolí letostních prázdnin, o opuštěné zelené pouště a rozjívěné řece s táborovými chatami na obou stranách.

Bylo nás kopa veselých mladých dívek, byly jsme rozděleny na skupiny a každá skupina měla vlastní kuchyň. Sami jsme si vařily a nelekaly se nejdůležitějších pokusů . . .

Na příklad moje pečivo? Můj vlastní vynález z ovesných vloček a ječné mouky . . . „Květiny pazourky“ jsme jim fýkaly a všechny dívky si recepty psívaly. Ale že jsem do nich dala tlučený anýz a citronovou kůru . . . ce, to jsem neprozradila žádné.

Ráno byl lesní běh, pak koupání a po snídani se šlo na polní práce nebo do lesa na dříví. Vyzrálé snopy bodaly a škrábaly a náruč schoucího sena vočela až k zaknutí, ale nevím, jak jsme si toho a měly jsme živel-

nou radost z pražícího slunce a z každé vřehavé naložené fúry. Pak se zpěvem k obědu a zase koupání a zase sport až do večera. Po ní opět tolik, tolik věcí, kolik jen mohlo zajímat nás všechny, když jsme byly tak piné chuti do života. Čuly jsme a zpívaly, hrály divadlo a přednášely o obě Besedy jsme se naučily; to když jsme seděly v klubovně u krbu. A když bylo teplo, pak jsme seděly u řeky a hovořily jen z lehka a tlumene, abychom nezaplašily to pohádkové neuskutočno. To vš, měsíc a zličlá řeka, to se pak raději díváš do tmavomodrého cebe a myslíš na tolik věcí: a máš tolik krásných a dobrých plánů, že o tom nemůžeš mluvit. Jenom vš, že jsou tu ostatní, které si navzájem rozumějí, které se mají rády a důvěřují si, které vedle sebe stojí v práci i v zábavě, zkrátka, které se v životě neztratí . . . Květa.

ČESKÁ PÍSEŇ

Prostý, lidový skladatel v ní zachytil všechny svůj cit, vyjádřil v ní své touhy, zpovídá se ze své lásky, opěvuje krásu rodné země, oslavuje svým pením úrodu svých polí, jindy z ní vyznívá sedláckova nezměrná láska k rodné půdě, k vodě přírodě, raduje se v ní z úspěchu, uvoňuje jí své velké nadšení a radost, někdy písničkou zpovídá se z bolesti srdce, z hoře duše. Národní písnička však v sobě tají i povzbuzení k novému úsilí, má pomáhat k rozveselení, k větší odvaze.

V našich písničkách se ozývá celý průběh lidského života, prostého a přívábného vesnického i městského. Jsou oslavou přírody a naší krásné vlasti. Co je proti národní písni takový ubohý, bezcenný slágr, který byl jistě složen bez jediného záchvěvu citu. Proto nemůže být nikdy tak krásný a působivý. Nelze ho ani zdaleka rovnat k něžné upřímnosti a skromnosti národní písni. Sláva a popularita slágru trvá jen krátce, rychle se na něj zapomíná, protože nevnímáme hlouběji do srdce lidí. Tak jeho na chvíli zářící hvězda se ztrácí do nenávratna.

Kdežto národní píseň je neustále stejně oblíbená, milována a ctěna. Zije stále a bude žít i nadále. Jest drahou památkou našich otců a naší svatou povinností je, abychom naše drahé písničky zachovali nezměněné a stejně krásné našim příštím generacím.

Naše česká písnička bude neustále sloužit našemu lidu, bude zkoušet a prohlubovat naši lásku k vlasti, k rodné hroudě.

Vážme si našich písní, budme na ně hrdí a chraňme si je. Nenecháme je zastupovat a nedejme je zatlačovat do pozadí povrchnější slágr. Jsme tím povinni především české národní písničky samotné. Věra Farská.

Pohádka o dceři královské s ponaučením

Foto: archiv.

„Zkrátka byla tak krásná, že kdo ji viděl, zůstal stát jak solný sloup.“
»Moje štěstí říkávala matka a stěla, sly moje psychos, říkával otec, narovnával se jí při tom hrde krunjří. A princezna Hyacintka byla den co den krásnější. Jako Janův den, říkali muži kolem ní, jako orosené jito, říkali ti, kteří ještě nevěděli nic.

A tak přišel jednou, bylo to 17. srpna, krásný mladý princ z neznámé země a pohledl se zalíbením na dceru královskou. Ihned se potom jal sdělit informace o rodičích, příbuzenstvu a jiných drobných maličkostech, jako na příklad o věně, vybavě a pod. Ačkoliv jeho informace byly velmi diskrétní, přece jen se o nich dozvěděl král i královna a byla z toho aféra, zaslechli totiž, že se princ z neznámé země informoval, umí-li dceru královskou též vařit, uklízet a vesti domácnost. Nešťastný

mládek byl ještě téhož dne stát a hlava jeho nabodnuta na rákosku, náhodou na dvoře se poválující.

»Škoda, měl takový zajímavý profil« řekla dceru královská, dívaje se právě z okna své ložnice, »ale já, a vařit? A uklízet? Od čeho je tu maminka?«
Pani králová byla totiž taková stará, dobrá králová, která ráno ustala, uměla kávu a sama ji uvařila; potom uklidila a šla uvařit oběd a byla zvyklá, vyčistit večer králův brnění a vlastnoručně přišroubovat nějaký ten knoflík na krunjří.

A dceru královskou znovu řekla: »Od čeho je tu maminka?« A pak vzdychla, zřela a odevzdaně čekala na snádaní. Přinesla jí samozřejmě maminka i když vešla po ránu tolik běhání. Ale nemožila chitit na svoji sládké divence, aby se obtěžovala chitit k jídlu, vždyť jen ona věděla, jak křekká a jemná je Hyacintka. I pojedla princezna dvě raišská jablka a pomerančovou šťávu a po krátkém odpočinku se odebrala do zahrady, kde v altánu proslila čas, zbylý do poledne. Před obědem měla lehkou, příjemnou rozmluvu s otcem, ale potom se odebrala do svých komnat; nesměla vůni těžkého záparového piva a kofenýchých mastných pokrmit, ve kterých si libovali král i královna. Sama pojedla něco prořádně mriče a dva suchary, načež se odebrala ke královskému odpočinku. Večer jí čekala totiž ta nejlehčí práce dne; musela učinit zadosť svým společenským povinnostem a tráviti několik hodin ve společnosti dam a pání. Teprve v pozdních hodinách nočních pojedla něco vařeného ovoce a klesla k smrti

znavena na lože k delšímu odpočinku. Její přehledná, křehká kráska nebyla s to atd. atd. . .

A tak se to dělo hodně dlouho, až jednou matce králově otekly obě nohy. Tuze se ulekla a když otec král řekl: »Maminko, zůstaň v posteli,« zůstala tedy v posteli. Byla to taková stará, dobrá králová, jak jsme řekli, která se za celý den velmi naběhala. A teď najednou ty otekly nohy! Tehdy si po prvé vzpomněla, že má dospělou dceru. I zavolala princeznu a řekla:

»Jdi, Hyacintko, uvař kávu a tatínkovi dej škrábou, on ho rád a k obědu udeleji sekanku s omáčkou. On ti rád a tu helmu má nějak zrcanou, tu vyčisti Stáncem a k večeru udeleji keřubny, on je rád . . .« načež dceru královskou posla do mllob.

Slova z matčiny úst však měla kouzelnou moc. Sotva prolela oknem, oživila nabodnutá hlava nešťastného prince z neznámé země, oči zavřela, ústa zastřihaly, a ústa se veselé zachochotala. A pak počala rákoska, vedena pevnou rukou ošivělého prince (viz kouzelná moc), velmi energicky probouzet a zpracovávat jemnu, křehkou princeznu Hyacintu.

Máme ještě podotknout, že princ dostal princeznu a ovládl království k tomu? A že Hyacintka ráda s chutí pomáhala při chystání sratební hostiny a že si zvykla vyčistit večer prince brnění a vlastnoručně přišroubovat nějaký ten knoflík na krunjří.

Ponaučení: 1. Milá maminko, nevěchej snít princeznu Hyacintu, nejděle se všech členů rodiny, nenos jí ráno kávu téměř až do postele a

neobskakuj jí s účtou, jako to děláš u tatínka. Nechystej jí usněchané oběd, zatím co ona sedí a vypráví, jaké že je to peklo sedět v té kanceláři od rána do večera na jednom místě a ani se nehnut. Nech jí at sama toho za tebe udele co nejvíce, a dej, at je z ní šikovná a hbitá mladá dívka, která se umí odčítet v každé životní situaci.

2. Milá dceru, nedovpř nikomu, aby z tebe udelel lánu a rozmazlenou Hyacintu; nemusíš, že si zadáš, když unyješ s maminkou nádoby a nestyď se, seběhnout dolů pro mléko a až budete grumovate a maminka z toho půjde hlava kolem! Heleď, děvchenko, ty parkety vydrátkuj sama a pastu máš v koupelně, tu žlutou . . . už jsi vyleštila tuče k záclonám? Od věrejška říkám, aby sis ten stůl uklidila . . . dítě, prosím tě, pojď přiložit, mám ruce od žesta . . .

Pak nebůd nervosní milé dítě, a neřekce, že tě bolí hlava a dělá se ti mdlo. Věř, je to všechno lepší těllocvik, než 50 dřepů po ránu.

M. K. Kráťová

Kresba: Jindra.

CHCEME NOVOU CESTU - I VE SPORTU

Česká mládež stojí před velkými úkoly, které jí ukládá nejen dnešek, nýbrž, které jí hlavně uloží budoucnost, jako české mládeži Velkoněmecké říše. Tyto úkoly mohou být splněny jen tehdy, bude-li naše mládež pro ně dobře připravena, bude-li tělesně i duševně zdatnou! K tomuto cíli je nutno zaměřit práci sportovních a tělovýchovných spolků. Sport nesmí být provozován jen pro sport, jeho úkolem jest sledovat vyšší cíl: Tělesnou zdatnost, odolnost a zdraví. Nesmí se starat jen o vynikající jedince, nýbrž musí získat co největší počet mládeže. Nesmí být jen jednostranně provozován, neboť jednostrannost může úspěšně vychovávat snad několik sportovních primadon, leč to není cílem sportu. Tím je harmonický vývoj celého těla a zdraví. Úkolem sportovních spolků je v první řadě tělesné výchovy a nikoli jen sportu jako jednostranné zábavy. Potlačování ku př. lehké atletiky ve prospěch kopané, povyšování zájmů obchodních nad zájmy ideální, to jsou základní nemoci našeho sportovního života, které musejí ze sportovní čin-

nosti vymizet jako vše, co v tomto smyslu dosud překáželo na cestě k výše uvedeným vyšším cílům.

Dorost se stane v nejbližší době středem zájmu sportovních a tělovýchovných spolků. Mládež nesmí pouze rozmnožovat davu tleskajících diváků za bariérami, ale v první řadě musí sport a tělovýchovu provozovat na hřišti! Úkolem činníků a trenérů není jen výchova sportovních rekordmanů, nýbrž pečlivá starost o všechné dorost. Sport a tělovýchova není jen zdrojem zábavy a bezstarostným utrácením času, nýbrž je nutno připomínat mládeži stále znovu a znovu, že její sportovní a tělovýchovná činnost slouží nejen jí samotné, nýbrž i budoucnosti celého národa.

Činnost sportovních a tělovýchovných spolků musí doplňovat činnost ostatních zařízení a institucí, určených k výchově mládeže a činné pracovní dorozumění mezi všemi složkami tělesné výchovy musí směřovat k jedinému cíli: Zideologizování a zušlechťování sportu s vědomím krásné povinnosti služby národu a Říši!

Náš sportovní nezůstanou stranou!

MLÁDEŽ A SPORT V NOVÉ EVROPĚ

Zástupci české mládeže se dleli ve Wleuu mezi delegáty Velkoněmecké říše uprostřed vedoucích evropské mládeže a zúčastnili se zakládajícího aktu Svazu, který zahrnuje celou mladou Evropu! Tato skutečnost, která je velkou počtou, nás musí naplnit radostí, jest však také pro nás mladé závazkem využít dobře mnohostranných možností, které se nyní české mládeži naskytají a které jí budou poskytovány stále v širším měřítku, ovšem podle toho, kolik si jich sama zaslouží.

Náš národ, počtem malý, se mohl honosit vždy vysokou sportovní úrovní a na sportovním poli vždy čestně a úspěšně obstál. Je tomu a bude tomu nejnanejším v ochranném svazku říše, kde se nám naskytáno daleko širší možnosti a kde lze račerpát pro náš sport mnoho světých vzorů. Hlavně pro vedoucí, které u nás bylo přecasto zanedbáváno se základem v ochranném svazku říše, s kterým se i přes všechny úspěchy, doháněním na sportovních kolbištích, nebylo lze smířiti. Velmi mnoho se již změnilo, v našem sportu nastalo odzdravení a vývoj si vyntní již sám stále nová a nová zlepšení. Náš sportovní nechtěl a nezůstanou stranou, hlavní slovo zde opět připadne mládeži, jejíž svatou povinností je udržeti krok s vývojem a Novou Evropou!

Za předsednictví říšského vedoucího sportu Obergebietsführera von Tschammer und Osten byla zahájena v župním domě NSDAP ve Wleuu činnost pracovní pospolitosti sportu evropské mládeže. Stalo se tak v rámci ustavení Svazu evropské mládeže, jehož se, jak známo, zúčastnili také zástupci Kuratoria pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě.

Vrstíme se nyní k činnosti pracovní pospolitosti sportu evropské mládeže.

V programové řeči připomněl říšský vedoucí sportu, že sport byl odjakživa společnou láskou mládeže v celé Evropě. Ve sportovní činnosti neznala evropská mládež nikdy hranic, jež by jí byly děly. Odpovědní mužové všech zúčastněných zemí vyvodili v hodné, kdy byl svaz evropské mládeže zakládán, vyznání víry, které nemá znamenat žádné dogma, nýbrž jen nový směr. Výchova neustále o rekordní výkony, nýbrž chce usilovat o vytvoření sportovního ducha výchovnou činností vzdělávací.

V dalších vývodech dal von Tschammer und Osten podnět k založení evropských her, které nemají být v rozporu s myšlenkou her olympijských, nýbrž mají sloužit k usměrnění a sportovnímu závodění evropské mládeže. Příští úkoly společného sportu evropské mládeže shrnul pak von Tschammer do těchto 4 bodů:

1. Ideu sportu nové formovat podle poznatků, vyměňovatí vzájemně nabyté zkušenosti a býti jednotným v širokém základním názoru.

2. Vyvíjeti sport jako evropského vzdělávacího činitele jedinečného rázu a bude-li třeba, společně jej i hájit před útoky všech, kteří by pro něj neměli porozumění.

3. Společným počtím dáti také výraz pořádání společných podniků. Sportovní mládež Evropy bude vedena k rytmičtým zápasům na závodisti. Těmto slavnostem bude dána forma, která na venek bude výrazem společných čtů.

4. Při zachování a ocenění dějinných hodnot olympijské myšlenky budeme prostředníkem vznesené a uslechtilé zásady, aby jí mládež v Nové Evropě hájila a aby se tím myšlenka ta ještě přiměřeně rozvíjela.

Výzvou pro dobré kamarádství evropské sportovní mládeže a združňováním zásad na-

prostě rovnocennosti všech zúčastněných národů zakončil říšský vedoucí sportu vývoody, jež byly odměněny souhlasným potleskem.

Vedoucí italské delegace Livio Luigi Tereschi zdůraznil pak společné cíle sportu německého a italského. V rozpravě, která poté následovala, projevila se naprostá shoda delegátů všech národů, zúčastněných na pracovní pospolitosti sportu.

V Říši a u národů, které jdou společně s ní za velkým cílem — Novou Evropou — není daleko od slov k činnostem. Jako na bojisti, kde zákon činu je v rukou Říše, je tomu i jinde, tedy i ve sportu. Zatím, co v nepřátelské činnosti nemají pro samé neúspěchy na sport ani pomýšlení, byl ve Wleuu založen Svaz evropské mládeže. Zároveň byly vydány sportovní směrnice pro evropskou mládež.

A vzápětí následoval čín. V italském městě Miláně byl pořádán velkolepý podnik Evropské hry mládeže, jichž se zúčastnilo 11 evropských národů, které v bohatém programu dokázaly, že jsou na výši jak po stránce duševní tak tělesné a že se na ně Nová Evropa může spolehnout. Také naše mládež se bude snažit, aby se zařadila mezi mládež těchto národů a vydehla si mezi nimi čestné místo.

R. Nevařil.

Foto: Archiv.

(il) - Mezi bojovými sporty patří rohování na čelné místo. Jeho úroveň se u nás v poslední době značně zvýšila zásluhou několika amatérských klubů, které provádějí řadu zdatných náborových akcí. Některé z nich budou pověřeny Kuratoriem pro výchovu mládeže novými úkoly a věříme, že se jim zhostí neměně zdatně. Nyní se podíváme na pěkný obrázek, který vám ukazuje mladáho chlapce při tréninku na těžké kožené hrušce, naplněné pískem. V jeho tváři vidíte rozhodnost a chuť do boje i když jeho soupeř je zatím jen punching-ball. Získati uvedené vlastnosti a několikrát se krátím knock-outů — to je účelem boje. Nebát se ránu dát, nebát se ji přimout, umět hospodařit se silami celá tři kola, být chutný v boji, avšak také slušný, čestný a ukázněný. Vydržet a bojovat — to uči boji!

V rámci krásné přírody, z níž na nás dýchá slunný chládek jeseň, prospívá tento chlapec především sobě, svému zdraví a tím i celku. Boj s apiskanou hruškou je nekonečně prospěšnější než pocalování se v kavárně. Snad jen těch vlastních mohli mít ten chlapec méně, že skutečným boji by mu rozhodně vadily a snad by se mu dokonce mohlo přihodit (tak se skutečně před časem přihodilo), že ho rozhodčí v ringu nechal ostříhat před započatím boje. Neboť rohovnické řady mají paragraf i na dlouhé vlasy.

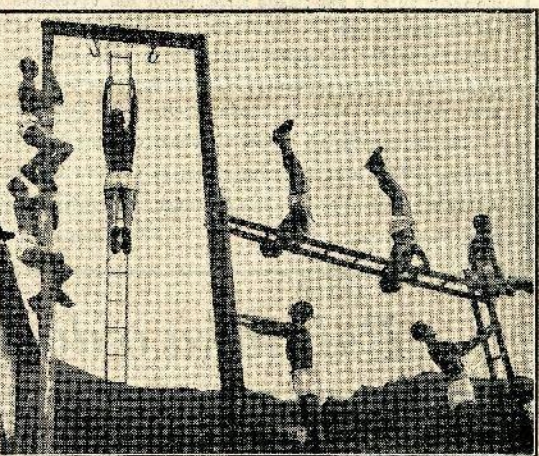

Foto: Moschioni.

Tento hezký záběr ukazuje bojovou skupinu italské mládeže G.I.L. (Gioventù italiana dell' Littorio) při cvičení na náradí v jednom táboře. Vorná ukázněnost a součinnost všech složek je markantní. O organizaci G.I.L. přineseme velkou obrázkovou reportáž v některém z příštích čísel.

Dnes, kdy máte po první v ruce číslo Z t e ě, chceme vám říci něco o straně, kterou máte právě před sebou. Těšíme se, že jí věnujete stejný zájem jako stranám ostatním. Budeme se snažit, aby se vám líbila svým obsahem a věříme, že ve vašich řadách nalezneme mnoho spolupracovníků. Napište nám o tom, jak sami sportujete, napište nám o tom, jak byste chtěli sportovat. Co byste chtěli napravit, co zlepšit. Co se vám líbí a s čím nejste spokojeni. Co byste všechno chtěli dokázat nebo uskutečnit. To, že jste mladí, vám neupřává právo vlastního názoru, ani právo kritiky! Jednou se stanele výkonnými i organizačními představiteli českého sportu. Začněte spoluprací s námi, těšíme se na ni, na vaše příspěvky i návrhy, jimiž se budeme zabývat a které budeme podle hodnoty otiskovat i honorovat.

Chceme utvořit kruh spolupracovníků naší sportovní stránky. Hlaste se, buďte mezi prvními, máte možnost co nejužší spolupráce s námi. Máte možnost spolutvořit český sportovní život svými nápady a náměty. Zde je vaše příležitost. Nezmeškejte ji. Rukopisy a dopisy adresujte: ZTEČ - sportovní redakce - Kuratorium pro výchovu mládeže - Praha III, Valdštejnská ul.

Doudův případ: Nevyužitý talent

Celý sportovní svět stojí v úžasu nad fenomenálními výkony Gundera Hägga a my u nás, přiznejme si to upřímně, hledíme žadostivě do očí velkého sportovního Švédska — země, která rodí tak silné individuality. Vybrali jsme z naší lehké atletiky příklad, abychom na něm ukázali, že i u nás jsou výkony evropského či světového formátu možny. Shodou okolností je to výkon v technické soutěži, o které by se dalo přecasto předpokládat, že právě u nás nemá možnosti stoprocentního vývinu. Je to dosud neúspěšnější český atlet (přibližně-li k finským bodovacím tabulkám) František Douda, bývalý svělový rekordman ve vrhu kouli. Na jeho příkladu je možno alespoň částečně zodpovědět otázku, proč u nás nerostou atleti světové úřady. Doudův výkon mluví jasně. K svému krásnému vrhu 16,20 metrů měl přece stejné podmínky, jako máta a má celá vrhačská generace před i po něm. Nelze ani tvrdit, že Douda byl snad nějakým vysoce spuncovaným trenérem nebo moderními metodami k své vrcholné formě připravovan. Naopak. Douda rostl a vyvíjel se v naší atletice jako každý jiný neznámý. Ovšem s tím kladem, že k svému nadání dovedl dáti navíc pečlivost, svědomitost a lásku k atletice. Vidět je to už z toho, že nezakládal nejednou, aby stejně rychle pohasl. Ale naopak, že to byla pečlivě udělaná práce, která ho udržela po celých dvanalet na žebříku nejvyšším. To je známý příklad Františka Doudy, který bohužel nebyl po zásluze dostatečně v české atletice oceněn. Doba jeho největší slávy nepřinesla české atletice to, co by mohla a co za normálních předpokladů by musela přinést: To je zpopularizování atletiky. Jeho ery naše ČAAU nedovedla využít. Měli jsme najednou světového rekordmana a nevěděli jsme co s ním. Bylo to na naše poměry něco neslýchaného, ale kromě nesmazatelného výkonu a několika lidí, které Douda vychovával, nezbylo po něm nic. Bohužel, trápil skutečnost, ale nutno si jí přiznat. V době, kdy Doudovo jméno leželo celým sportovním světem, v době, kdy idealem každého venkovského chlapce byla železná koule, mnoho alespoň její udražka v podobě kamenu, cibly atd., prokázali naši organizační činníci v ústředí naprostou neschopnost. Nic se z toho, jeho zájmu nevytěžilo, nic české atletice nepřineslo.

Foto: Service.

Den na Čepce

54 mladých chlapců ze všech koutů Protektorátu zúčastnilo se druhého výškového tábora instruktorů Kuratoria pro výchovu mládeže. 54 Čechů prožilo zde v kamarádské družnosti deset dnů, vyplněných přípravou práci pro výchovu české mládeže. Nebyl to žádný rekre. ační tábor, nebyl to ani tábor sportovních instruktorů, nýbrž tábor příštích vedoucích naší mládeže, která v dohledné době se zařadí mezi mládež Nové Evropy.

Podívejme se, jak vypadal jeden den v táboře po stránce tělesné výchovy. Jiz v 6.30 se rozvezučel chodbou ostrý hvizd píšťalky, který oznamoval konec nočního odpočinku a nástup k rannímu cvičení. Rozespali, rozdechali, jen v trenýrkách jsme nastoupili k lesnímu běhu. Tento pokus přes pařezy, ostružiny, klády a jiné překážky trval deset minut. Bylo potřeba mnoho ostražitosti k překonání těchto přirozených překážek. První den se běželo jaksi unaveně, nejlépe, bylo vidět, že nejme zvyklí běhat, bylo mnoho udýcháných, ale během tábora se stali z nás úplní vytrvalci a k rannímu běhu, který dokonale rozproudil krev, rozšířil hrudní koš, prodloužil dech, jsme pak nastupovali a chutí, vědomí si jeho významu. Takto dokonale probuzení, seřadili jsme se k vlastním ranním cvičením. První den opět pravé utrpení pro naše neochotné svaly. Ale jiz v několika dnech získaly pružnost a ohebnost natolik, že jsme na př. dělali 25 kliků v podporu ležmo za rukama.

V 8.30 jsme byli připraveni

k poradovým cvikům v útvaru. Ukázněně jsme vyřizovali své řady, pochodovali jsme za zpěvu a naučili jsme se správnému, hrubému držení těla. V bojových hrách, které následovaly, nalezneme cestu k vybití svých bojových pudů. I když bylo mnoho modřin, přece s novou chutí jsme se vrhali do hry a to trvalo celý den. Tak jako my jsme vybijeli bojový pud, přirozenou touhu po pohybu v těchto mužných hrách, tak i naše mládež přestane s exotickými tanci a ryky a s nadšením chopí se těchto her.

Ke kamarádství a smyslu pro celek vedly různé štafetové hry s míčem. Videli jsme, že vítězem bylo družstvo ukázněnější, družstvo, v němž jedinec si byl vědom, že na něm samotném závisí úspěch celku. A tyto hry, cvičení se střídaly rovnoměrně s přednáškami, s výchovou duchovní a duševní. Zde jsme si plně uvědomili význam všestranné výchovy, která teprve vede k pravé dokonalosti člověka.

Tak uběhlo deset radostných dnů nenásilného vzruchu, nenásilné činnosti, každý den bohatší na nové a nové poznatky. Těchto deset dnů stačilo, aby se z nás stali noví lidé plní víry v nový lepší svět, svět tvořivé práce. S odhodláním půjdeme vychovávat novou mládež, mládež tělesně i duševně dokonalost. Jiště všichni, tak jako já, si přivezli z tábora jeden velký poznatek: naši mládež čeká šťastná budoucnost!

J. Gottwald

Jak silná byla vojska v minulosti?

STARÝ ŘÍM POPRVÉ ZAVEDL BRANNOU POVINNOST — V DRUHÉ POLOVINĚ 18. STOLETÍ MELO TEHDEJŠÍ RAKOUSKO NEJVĚTŠÍ ARMÁDU — ZACÁTKY MOHUTNÉ SÍLY NĚMECKÉ BRANNÉ MOCI

—el. Dnes můžeme s určitostí tvrdit, že obrovská vojska v přítomnosti neměla v uplynulých dobách nikdy sobě rovná. Síla armád v minulosti mohly se zdát tehdejší generaci obrovské, avšak pro naše současné poměry jsou malé a nevýznamné, ale přesto nemůžeme jejich výkonům upříti jistý obdiv.

Čísla, která se nám zachovala o síle armád

vedle několika set občanů z města Como. Vévoda Leopold Rakouský postavil do boje u Morgartenu roku 1315 asi 3.000 vojáků, jeho stejnojmenný synovec měl v bitvě u Sem-pachu v roce 1385 asi 4.000 mužů. Rovněž číselná moc křížáckých vojsk nebyla tak silná jak se mnohokrát psalo. Jejich početná síla se pohybovala ve výše uvedených hranicích.

Z významných událostí války roku 1864 a síce z přechodu přes Als a dobytí Düppelu jsou hodny povšimnutí nápadně malé ztráty. Prusové ztratil 373 mužů, Dánové 3.200 mužů, u Düppelu Prusové 1.800, Dánové 5.000 mužů. Síla spojeneckého vojska v této válce byla 60.000 spojenců, dánského 55.000 mužů.

V polním tažení r. 1866 mělo rakouské vojsko 340.000, prusenské 350.000 mužů, z nichž na českém bojišti bojovalo 235.000 Rakusanů proti 240.000 Prusům. V bitvě u Hradce Králové stálo 215.000 Rakusanů proti 220.000 Prusům (ztráty 44.000 Rakusanů a 10.000 Prusů).

Ve válečném tažení 1870/71 obnášela veškerá německá branná moc 1.183.000 mužů, z nichž kolem 500.000 mužů bylo v poli, francouzská 576.000 mužů, z nichž bylo v poli 340.000 mužů. U Gravelotte a St. Privat bojovalo na obou stranách asi 180.000 mužů (ztráty: 20.000 Němců a 13.000 Francouzů, mezi nimi na německé straně 5.200 mrtvých). V bitvě u Sedanu měla německá armáda 9000 mužů ztrát, z toho 2.300 mrtvých, francouzská 17.000 mužů ztrát, z toho 3000 mrtvých a 80.000 zajatců. Při obležení Metz bylo v pevnosti 173.000 Francouzů, kteří byli obklíčeni 200.000 Němci. U Orleansu ztratil Němci 17.000 a Francouzi 20.000 mužů. Krvavé bitvy na Lisaině 15. až 16. ledna 1871 byly vybojovány 48.000 Němci a 130.000 Francouzi (ztráty 1.200 Němců a 4.500 Francouzů). R. 1878 poslalo Rusko do pole 1.788.700 mužů.

Největší bitva moderní válečné historie u Mukdenu 1905 byla vybojována 500.000 vojáky na obou stranách. Fronta měla tehdy délku 70 km. Skutečně milionové armády se objevily až v době po rusko-japonské válce, byly umožněny ohromným zdokonalením dopravy, techniky a tím i rychleji proveditelnou organizací a hromadným nástupem vojsk. Od armád Napoleonových, jež chtěly dobýt Rusko, přes stotisíce, jež bojovaly u Leipzigu, Králova Hradce a u Sedanu, až k bezpříkladným armádám světové války, netrval vývoj silý válečných vojsk déle než 120 let, neboť celkový počet za války narukovaných vojáků činil podle jedné statistiky 69 milionů, z toho 25 milionů náleželo k bývalým centrálním mocnostem a 44 milionů vojáků k bývalým protivníkům. Na německé straně bylo za světové války povoláno kolem 13 milionů mužů.

Ve válce světových názorů, která se nyní odehrává a která byla našimi nepříteli úmyslně vyvolána, změnil se úplně její průběh proti světové válce. Letectvo, motorisace a pěchota, zdokonalení munice, neúšněšené vybavení zpravodajských oddílů a zpravodajských prostředků, zlepšení dopravních oddílů, zmobilisování vojsků práce, přeformovalo úplně válečné dění, a propůjčilo mu oproti světové válce zcela jinou tvářnost.

Válka 1939/40 proti západním demokraciím a bolševismu přinesla až dosud mnohá překvapení a přinesla snad také ohledně síly bojovících skupin mnohá dodatečná překvapení, přivede též k absurdní všechna pro-roctví před rokem 1939. Snad budeme jednou udiveni, až se dovíme, s jakými poměrně malými armádami byla rozhodující způsobem poražena vojska západních zemí a východního bolševismu. V jednom ohledu však tu bude státi tato válka jako příklad ve válečných dějinách všech dob, a to v geniálním a při tom jednoduchém způsobu vedení a rovněž geniální spolupráci a pospolitosti fronty s domovinou k dosažení vítězství. Nejenom vojska, nýbrž i hospodářství a kultury národů stojí tu proti sobě v boji o bytí či nebytí. Tuto totální válku se svými průvodními okolnostmi, sahajícími až do domácnosti jednotlivce, nezahájily tak zv. autoritativní státy, nýbrž před touto válkou jest hledati v demokracii, Amerika, zemo svobody a neomezených možností, vytvořila ve své občanské válce 1861—1865 základy toho, co se dnes nazývá totální válkou.

Obchodní a jazykové školství

Zapisujeme do:
 roční každodenní školy
němčiny a angličtiny.
 Příprava k univerzitní a učitelské zkoušce za 1 rok. Školné K 170.— měs. Sleva na držce.

Odpoledních a večerních kursů
 1x, 2x a 5x týdně 3—5, 5—7, 7—9 hod.
 Prospekt zašle: 47675
 Soukromá jazyková škola v Praze II.,
 vydávající J. KOPRIVA, tel. 251-39.
 Hybernská č. 12, vedle Komorního divadla.

Osamělá obchodní kurs večerní zahájí
 L. Filina **Soukromá dvouletá obchodní škola,**
 vydrž. C. Hlaváčova-Blochová, Praha XII.,
 Slezská 21, v městské škole. Telefon 368-27. 658

Klub moderních filologů:
 Jazyk kursy ranní i večerní, dopolední škola, přípravy ke zkouškám.
 Informace a prospekt: 47675
 Praha II., Karlovo nám. 6, tel. 291-08.

NĚMČINA ANGLIČ. FRANCOUZ. ITALŠTINA RUSŤINA ŠPANELST.

LUS
RANNÍ ŠKOLA denní a več. kursy
SOUKROMÁ JAZYKOVÁ ŠKOLA
 v Praze II, Smečků 30, tel. 26918, vydrž. H. Luš.

KURSY
 obchodní — účetní — daňové — pro výchovu sekretárek, sekretářů, těsnopis český a německý — psaní strojem — němčiny pro přípravu ke zkouškám a j.

PŘI OBCHODNÍ AKADEMII v Praze II, Resslova 8
 Inf. Jednota profesorů komercialistů, Praha II., Příkopky 12. Telefon 399-20. 652

Těsnopis
 První pražský spolek stenografů,
 Praha I., Sanýtrová ulice 9, dům inž. SIA,
 zve Vás do svých kursů těs. i něm. těsnopisu.
 Loni 1700 posluchačů, letos bude otevřeno přes 100 různých oddělení. — Telefon 619-51.

Potítka chrání Váš štát

Dnes stojí národ proti národu. Proto musí každý jednotlivec vědět, co je ve hře pro zemi, národ, pro každého z nás!
 Deutsche Wehr

Ruská branná moc při přechodu přes řeku v sovětském Rusku

Foto: Archiv.

ze starověku a středověku, jsou většinou nespolehlivá a neobstojí při přesnějším zkoumání. Není pravděpodobné, že by vojska Peršanů v roce 490 před Kristem nastoupila proti Řekům v síle 500.000 mužů, že by Xerxes na jaře 480 u Doriskusu v Thracii provedl přehlídku své armády o 1.700.000 ozbrojených pěšáků, 80.000 jezdců a 20.000 Arabů na velbloudech a Afričanů na válečných zvezech. Čemí odborníci odhadují sílu Xerxosova vojska na více jak 25.000 mužů a v bitvě u Platai mělo být vojsko Peršanů ještě slabší nežli 20tisícová armáda Řeků. Strategické a taktické výkony musí být pro onu dobu označeny za výborné, neboť kompletní armáda se všemi tehdejšími druhy zbraní čítala dobrých 50.000 mužů. Alexander Veliký zvířel u Granikusu roku 334 a u Issu roku 333 asi s 30.000 bojovníky, u Gaugamely roku 331 se 47.000 nad početně slabším protivníkem.

Za doby starověkého Říma vystupuje po prvé stát se všeobecnou brannou povinností proti nepříteli. Vojenská síla Říma činila v raných dobách republiky při počtu asi 60.000 obyvatelstva téměř 10.000 mužů. V pamětné bitvě u Cannu roku 216 nastoupilo proti okrouhle 55.000 Kartágincům pod vedením Hannibalovým asi 85.000 Římanů, kterým velel konsul P. E. Varro. V těžkých bojích Říma proti Karthagu povolali římské konsuly na dlouhá léta do zbraně 7½ procenta svobodného obyvatelstva. To nám podává představu o tehdejších obrovských výkonech Říma. Julius Caesar měl v Gallii k dispozici asi 120.000 mužů, kteří ovšem všichni nebyli používáni v bojích. U Bibrakie roku 58 před Kristem porazil Caesar se 26.000 muži více nežli 16.000 Helvetů, Ariovist a Nervové mu podlehli každý asi s 25tisícovým vojskem. Při Vercingetorixově povstání stálo proti Caesarovi nejvíce 70.000 mužů a nikoliv, jak bylo dříve udáváno, 320.000. Při smrti Caesarově měli Římané 40 legií, za císaře Oktavianu stoupl počet na 75, což byla velmi silná branná moc, neboť jedna legie čítala se všemi pomocnými oddíly 9 až 10.000 mužů. Císař Augustus však snížil tento počet na 25 legií a na této výši byla římská branná moc udržována po velmi dlouhou dobu. Při počtu obyvatelstva průměrně 65 milionů byla to více jak ¼% veškerého obyvatelstva. Největší armáda ve starověku, postavená císařem Oktavianem proti Parthům, čítala asi 200.000 mužů.

Ve 3. stol. po Kristu se s rozvojem přírodního hospodářství zmenšovala početnost armád. Jejich síla se pohybovala průměrně mezi 10.000 a 20.000 mužů. Kmen Vandalů založil svoji říši v Africe s neméně než 10.000 bojovníky. Císař Valens měl ve svém vítězném boji proti Westgotům u Adrianopole k dispozici 10.000 až 15.000 mužů. To byla asi také průměrná síla germánských kmenů.

Vývojem doby, kdy do tehdejších vojsk pronikalo stále více a více zavádění koní, klesala dále početná síla vojsk. Tak na př. nejsou odhadovány voje Karla Velikého na více nežli 6 až 10.000 mužů, německý císař Ota Veliký porazil s nejvíce 9.000 jezdců Maďary na řece Lechu roku 955, císař Barbarossa měl v bitvě u Legnana v roce 1176 brannou sílu pouhých 3.000 německých rytířů a pěšáků

Ani na počátku středověku nebyla vojska o nic silnější, ve slavné bitvě u Hastingsu — první dobytí Anglie roku 1066 — bojovalo na obou stranách 5 až 7.000 vojáků. Později se pak již vojska početně zvětšovala. Tak v pamětné bitvě u Crécy, kde padl český král Jan Lucemburský v roce 1346, měli Angličané 14.000 mužů. Jedním z nejpočetnějších vojsk tehdejší doby byla armáda anglického krále Eduarda III., který v roce 1347 postavil u Calais do pole 32.000 mužů. Gustav Adolf Švédský přistál v Pommeru s 15.000 vojáky, kterých počet pak zvýšil asi na 25.000. Za 30leté války postavili Francouzové armádu o 100.000 mužích. Za Františka I. r. 1515 čítala francouzská vojska 50.000 pěšáků a 15.000 jezdců, za panování Ludvíka XIV. stoupla síla francouzské armády r. 1672 na 160.000 a r. 1700 dokonce na více nežli 180.000. Někdy měli Francouzové v těchto dobách až 400tisícovou armádu.

Prusenské vojsko v prvních letech vlády kurfürsta Jiřího Viléma čítalo asi 1200 mužů, brzy však počet stoupl na 5000 vojáků a při smrti Velkého kurfürsta čítalo prusenské vojsko již 29.000 mužů.

Vývojem palěbných zbraní ustoupilo do pozadí vojsko rytířů. Tim se dostalo evropskému válečnictví nové základny. Při nastoupení vlády Friedricha Velikého mělo Prusien k dispozici vojsko o 76.000 mužích, při uzavření dresdenského míru o více jak 100.000 mužích. Při smrti Velkého krále se skládala prusenská armáda z 200.000 mužů, a to ze 120.000 pěšáků, 40.000 jízdních, 10.000 dělostřelců a 30.000 mužů okupačních oddílů.

V druhé polovině 18. stol. mělo Rakousko největší armádu, mírový stav 297.000 mužů, válečný 563.000 mužů, číselně tedy poměrně silnou armádu, pak následovalo Rusko asi s 225.000 mužů, potom na třetím místě Prusien a na čtvrtém místě Francie se 182.000 mužů, Španělsko s 85.000 mužů, Dánsko a Norsko s 74.000 mužů, Švédsko se 47.000 mužů, Holandsko s 36.000 a nakonec světovládná Anglie s pouhými 21.000 muži! Nechala za sebe bojovati vždy jiné země, úspěchu však využíla pro sebe.

S 600.000 mužů, již tehdy obdivovaným počtem, táhl Napoleon do Ruska. V bitvě u Leipzigu — 1813 porazilo 300.000 spojeneckých vojáků 180.000 Francouzů, u Dennewitz 50.000 Prusů pod velením Bülowa 75.000 Francouzů a v bitvě na Katzbachu bojovalo na obou stranách asi 80.000 mužů.

V krymské válce r. 1855/6 stálo proti 150.000 Rusům 230.000 spojenců. V celé válce měli Rusové 80% mrtvých, spojenci 50%. Ve válce francouzsko-italské 1859 obnášely veškeré bojové síly rakouská asi 160.000 a spojenecké 165.000, z nichž bojovalo u Mageny 60.000 Rakusanů s 49.000 Francouzi, a v bitvě u Solferina 150.000 Francouzů se 160.000 Rakusanů (ztráty 22.000 Rakusanů a 16.000 Francouzů).

V severoamerické občanské válce r. 1861—1865 stálo proti sobě v osmidenních bojích Jamese Leasa proti Mac Clellanovým 100.000 unionistům 80.000 příslušníků jižních států, ztráty na obou stranách po 20.000 mužích.

Typy starých prusenských vojáků, kteří kládli základy k vojenské slávě německé branné moci

Foto: Archiv.

Bata

PENÍZE MAJÍ VŽDYCKY CENU

Když můžete koupit hodnotnou obuv levněji, kupte ji. Naše hromadná výroba, výkonní lidé a dokonalé stroje umožňují nám vyrábět a prodávat i velmi kvalitní obuv levně. Přijďte a přesvědčte se o tom. Poznejte náš velký výběr a nízké ceny.

NA POUKAZ 1b.

Tmavomodrý, elegantní střevíček z telecího boxu. Ozdobná paspuka a jazyk s mašličkou ze světlešedé kůže. Pružná, trvanlivá podešev, nízký, pohodlný pryžový podpatek.

Bata

DĚLNICKÉ PEKÁRNY

vyrábějí své chvalné známé výrobky již přes 45 let. — Doporučujeme.

Telefon: 74-102 — 74-107.

Ústředí: Praha VII.,
Bělského třída 469

Tak mám správně práti?

Zcela prostě: nejdřív se prádlo namočí v roztoku CLARAXU, pak se pere ve vodě změkčené CLARAXEM a potom se vymáchá v roztoku CLARAXU. Výsledek: Dobře a šetrně vyprané prádlo!

SCHICHTŮV CLARAX

k namáčení
k změkčení vody
k máchání

OPRAVY PUNČOCH A PONOŽEK SVĚŘTE FIRMĚ

A. Mertha • PRAHA I., PERLOVÁ 1 • TELEFON 342-04

3 knihy velikých a naplněných životů.

WERNER VON SIEMENS.

MŮJ ŽIVOT

Vývoj Siemensových závodů.

Bohatý život vynálezce a muže práce, jehož genialita duch, spojený s neohroženou plí a výtvorostí, vytvořila veškeré dílo 16 průmyslových podniků. Brož. K 40.—, váz. K 50.—

ERNST UDET.

MŮJ ŽIVOT LETCE

Hrdina, voják a letce naposlá krvi jeden z nekrásnějších válečných románů. Veliká kniha velikého srdce. Brož. K 35.—, váz. K 50.—

LEIGI SOLARI.

MARCONI, VYNÁLEZCE A ČLOVĚK

Přítel a nejbližší spolupracovník Marconioho vypravuje o životě a díle genialního vynálezce. Brož. K 45.—, váz. K 60.—

Došlá každý knihkupec!

NAKLADATELSTVÍ „ORBIS“, PRAHA XII.

Oslad' s život!
RUPA

Oprava dřevěných slavných žárovek Osram

V 1000000
litřů vzduchu
je obsaženo:

6330 litřů argonu
1 litř kryptonu

Jako je zlato vzácnější než železo, je plyn krypton vzácnější než argon. Pro získání kryptonu je třeba 10.000krát více vzduchu, než k výrobě argonu. Přesněji: teprve z 1.000.000 litřů vzduchu se získá 1 litř kryptonu. Pro své ušlechtilé, stříbřitě bílé světlo a malý, líbivý tvar jsou žárovky Osram-Krypton velmi dobrými světelnými zdroji pro osvětlování obytných místností.

Vysoká světelná účinnost — zkrátka

ŽÁROVKY OSRAM-KRYPTON mnoho světla-málo proudu

VĚČNÝ HLAS ČESKÉ ZEMĚ
ZAZNÍVÁ V HUDBĚ NAŠICH GENIŮ

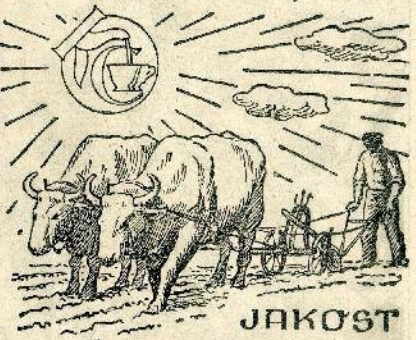
SLAVNÁ DÍLA
ČESKÉ HUDEBNÍ TVORBY

na gramofonových deskách

ESTA • POLYDOR

Káva při každé práci.

JAKOST ZARUČUJE

ŽIVA nebo MELANGO

Před následky nachlazení chrání Vás i Vaše děti
ANGINOLKY
Na skladě v lékárnách

I TY MALÉ HOSPODYŇKY -

vědí to už od maminky: aby pečivo bylo křehké a jako nadýchnuté, musí se dát do testa osvědčený kypřicí prášek

Pravá ruka

Potom se pečivo zaručeně podaří. I když je jinak trochu osídite.

Pravá ruka — zdaru polka.

HUDEBNÍ ZÁVOD M. SCHÖNAUER,
SMÍCHOV, Bavorská 31, telefon 411-13.
Deníky zdarma.

NAVŠTIVTE
Lázně PRAHA II NA POŘÍČÍ

PODMÍNKY PŘEDPLATĚNÍHO!

„ZTEČ“ se předplácí nejméně na dobu 3 měsíců.

Předplatné činí

na 1 rok K 36.—

na 1/2 roku K 18.—

na 1/4 roku K 9.—

a jest splatno předem.

Objednávky předplatného „ZTEČ“ adresujte: Administrace časopisu „Zteč, list nové generace“, Praha II, Václavské nám. 36. — Telefon 214-51.

Obrázková

**Mladá Evropa
pochoduje!**

Říšský vedoucí Baldur v. Schirach ve Wienu Naše odpověď Rooseveltovi

Mohutné bojové heslo, kterým je mládež nadšena a jež zamýšlí nezávisle uskutečnit ve svých vlastních řadách, nazývá se sociální spravedlnost. Každý velký vychovatel musí zaměřit svoji ctižádost k tomu, aby ohlašoval dětem svého národa takové ideály, jichž se jako zralí muži nepotřebují stydět. Na tom spočívá význam národního budovatelského díla Adolfa Hitlera a Benita Mussoliniho. Tito mužové dali svým národům ideály, jež jsou společné všem generacím. Formy národní služby odpovídají věku a vnímavosti jednotlivých věkových hranic. Ale ideál je totéž.

Kdo uvrhl mládež světa do války, aby se mohl po třetí stát prezidentem a kdo je odpovědný za nemožné sociální poměry mládeže ve své vlastní zemi, za sociální poměry, které mu může závidět jen pan Stalin, ten může obdržet od evropské mládeže jen jedinou odpověď. Tím, že se mládež našeho kontinentu rozhodla k založení evropské mládeže dokazuje jednomyslnou odhodlanost mládeže našich národů, postaví proti Rooseveltovi, jakožto kapitalistickému válečnému zločinci, vznešenou ideu nového nacionálního uspořádání. Zde jsou vedoucí mládeže a delegace mocností, kteří, na rozdíl od pana Roosevelta a jeho věrných, nemluví o reformách, nýbrž potvrzují a brání svým životem vymoženosti největší revoluce v dějinách světa. Tato mládež není koupena zlatem, aby zastupovala ziskuchtivá bursovní knížata. Tato mládež přichází ze všech vrstev evropských národů. Její vedoucí reprezentují organizace, v nichž spolupracují zcela rovnoprávně nejchudší děti národa právě tak, jako děti bohatých rodičů. Jestliže kdesi na světě má slovo rovnoprávnost nějaký smysl, pak je to tam, kde se lidé neposuzují podle původu, titulu nebo majetku, nýbrž jediné a pouze podle výkonu a práce.

A tak je nově založený Svaz evropské mládeže symbolem nového a lepšího uspořádání, které chce vybudovat Evropu mírovou cestou. Poněvadž však naši nepřátelé při špatném svědomí pro nemožné sociální poměry ve svých vlastních zemích způsobili tuto válku, která je vlastně válkou peněz proti tvořivé síle ducha, má být Svaz evropské mládeže od prvního dne své existence novou zbraní v bitvách této války.

Každý voják evropského boje za svobodu nechť v nás vidí spolubojovníky a kamarády v krvavém zápolení o ideály, ke kterým mládež vychováváme a pro které tato nasazuje své životy.

Samostatnost a národní charakter ve Wienu zastoupených organizací ručí nám za to, že nově ustanovený Svaz evropské mládeže splní svůj politický a výchovný úkol. Vstupuje do života s programem, ve kterém staví do popředí úctu svých členských organizací, získaných na nesčetných konferencích a činí tím za základ své působnosti čestné kamarádství mládeže celé Evropy.

Úkolem Svazu evropské mládeže je upevnění a zesílení vědomí evropské sounáležitosti mladých generací našeho kontinentu. Výrazem nového uspořádání je Svaz evropské mládeže jako pracovní pospolitost národně samostatných a národně uvědomělých organizací mládeže. Tento charakter Svazu evropské mládeže zabraňuje jakémukoli vměšování se do vnitřních poměrů organizace mládeže určité země. Svaz evropské mládeže odmítá proto veškeré panevropské snahy.

Jako největší sdružení vedoucích a vychovatelů mládeže, které bylo až dosud ve světě ustanoveno, vychází v plnění svých úkolů z myšlenky, že národ, dům rodičů a národní pospolitost mládeže jsou rozhodujícími výchovnými zážitky mládeže. Kdo splňuje vůči svému národu věrně, statečně a svědomitě svoji povinnost, vytváří tak předpoklad pro evropské společenství, které bude mít cenu jen tehdy, jestliže jeho jednotliví členové budou národními reprezentanty svých národů.

Svaz evropské mládeže není žádným demokratickým výtvozem. Odporovalo by to duchu mládeže a celé naší dosavadní spolupráci, kdybychom jednali podle parlamentářského systému, to znamená, učinili postavení jednotlivých organizací mládeže závislým na počtu jejich členů. V tomto gremiu má každá mládež, kterou jsme pozvali, připojit se k mezinárodnímu svazu mládeže, bez ohledu na to, zda náleží k malému nebo velkému národu. Členové Svazu evropské mládeže jsou z á s a d n ě r o v n o p r á v n í.

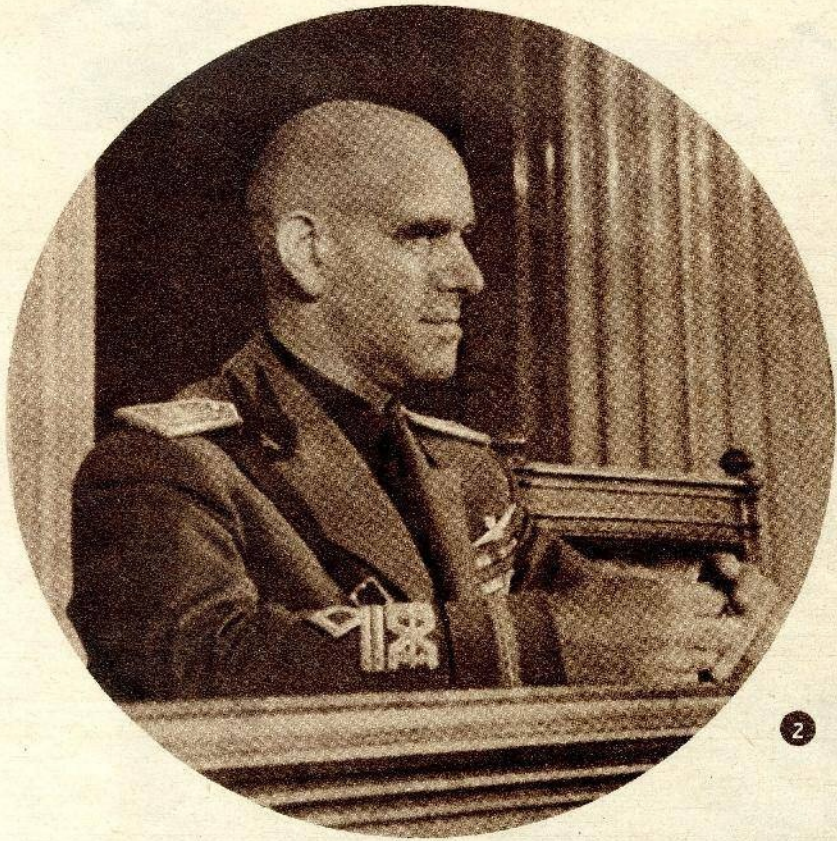

Říšský vedoucí Baldur von Schirach, na jehož podnět byl založen Svaz evropské mládeže. Von Schirach byl při ustanovujícím dni zvolen čestným prezidentem Svazu evropské mládeže. Melantrich

Presse Illustrationen Hoffmann, Wien

Co znamená pro nás, pro lidi z roku 1942, že velcí synové této země byli dětmi své doby a svého osudu, že naše národy si způsobovaly rány a že ryk války nepřetržitě zněl našimi kraji? Konečně, konečně jsme si vědomi naší pospolitosti. Pozdě, ale nikoliv příliš pozdě objevujeme starý kontinent. V roce 1492 vstoupila Kolumbova noha na pobřeží Nového světa. V roce 1942 objevujeme Starý svět, který je věčný. Je to svět hrdinů, ať se již jmenují Alexander, Cesar, Friedrich Veliký nebo Napoleon, svět básníků od Homéra a Danteho až k Goethovi, svět myslitelů od Platóna až ke Kantovi a Nietzschemu, svět hudebníků od Bacha k Mozartovi, Beethovnovi, Wagnerovi a Verdimu. Jakou pýchou jsme naplnění, jmenujeme-li tyto velikány.

Co může proti tomu postavit pan Roosevelt? Kde je jeho Praxiteles, jeho Michelangelo a jeho Veit Stoss, jeho Rembrandt a Albrecht Dürer? Jaké to drzostí se odvažuje, když vypovídá jménem svého sterilního kontinentu boj věčným kulturním tvořivým pramenům lidstva, které byly zrozeny z božské inspirace a nejvyšší lidské dokonalosti? Válka Ameriky a její britské filiičky není nic jiného než pokus nastolit na místo nezměrných hodnot Evropy, jako hrdinství, tvořivé síly a víry ve Věčnost, bursiánský kurs Wall Streetu anebo signum dolaru. Zde na půdě Německa, jehož vlajky znamenají slávu, čest a vítězství zbraní, shromažďuje se mládež Evropy a oznamuje v pevné odhodlanosti svůj nový svaz.

2

2. Ministr Renato Ricci, bývalý generální tajemník GIL a nyníjší italský ministr korporací, který byl spolu s říšským vedoucím von Schirachem zvolen za čestného presidenta Svazu evropské mládeže.

Melantrich

Presse Illustrationen Hoffmann, Wien

3. Generální referent Dr. František Teuner, který se zúčastnil s poselstvem Kuratoria pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě v rámci delegace Velkoněmecké říše ustanovujícího dne ve Wienu.

Melantrich

Reichsbildstelle der H. J., Berlin

4. Pohled do zasedacího sálu během jedné konference při ustanovujícím dni.

Melantrich

Foto Sova

5. Přehlídka před vedoucími evropské mládeže. Říšský vedoucí dr. Ley, ministr Ricci, tajemník fašistické strany Vidussoni, říšský vedoucí mládeže Artur Axmann a říšský vedoucí von Schirach.

Melantrich

Reichsbildstelle der H. J., Berlin

6. Vedoucí španělské mládeže José Antonio Elol-Oleasa a říšský vedoucí mládeže Axmann.

Melantrich — Franz Blaha, Wien

4

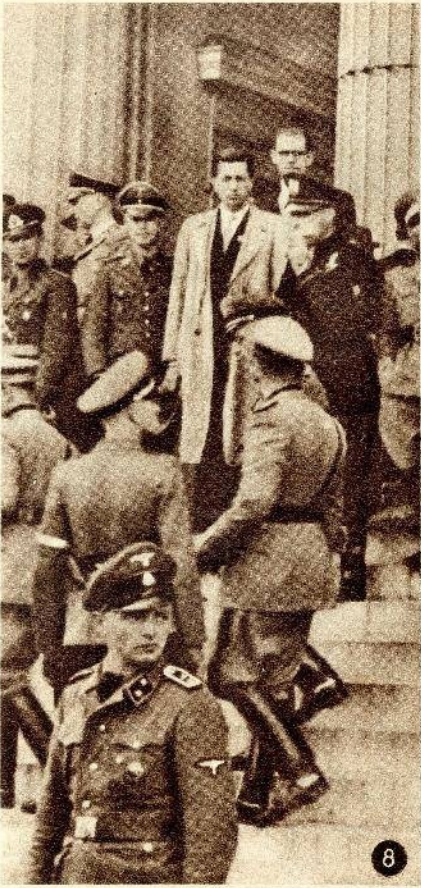
5

3

6

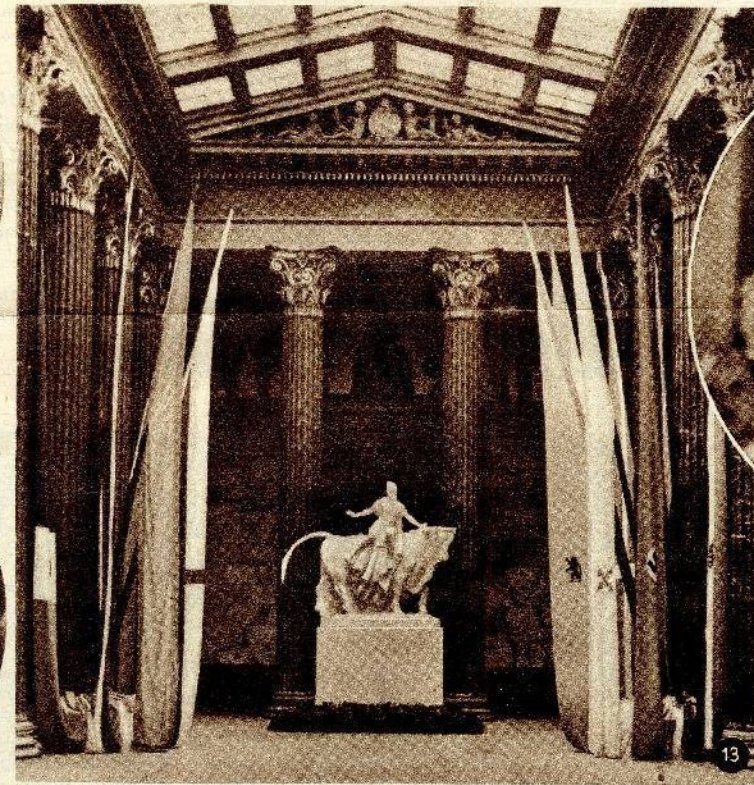
8

7

9

13

10

11

12

7. Založení Svazu evropské mládeže.
Melantrich Albert Hilscher, Wien

8. Po opuštění zasedacího sálu. Generální referent dr. Teuner uprostřed zahraničních poselstev.
Melantrich Foto Sová

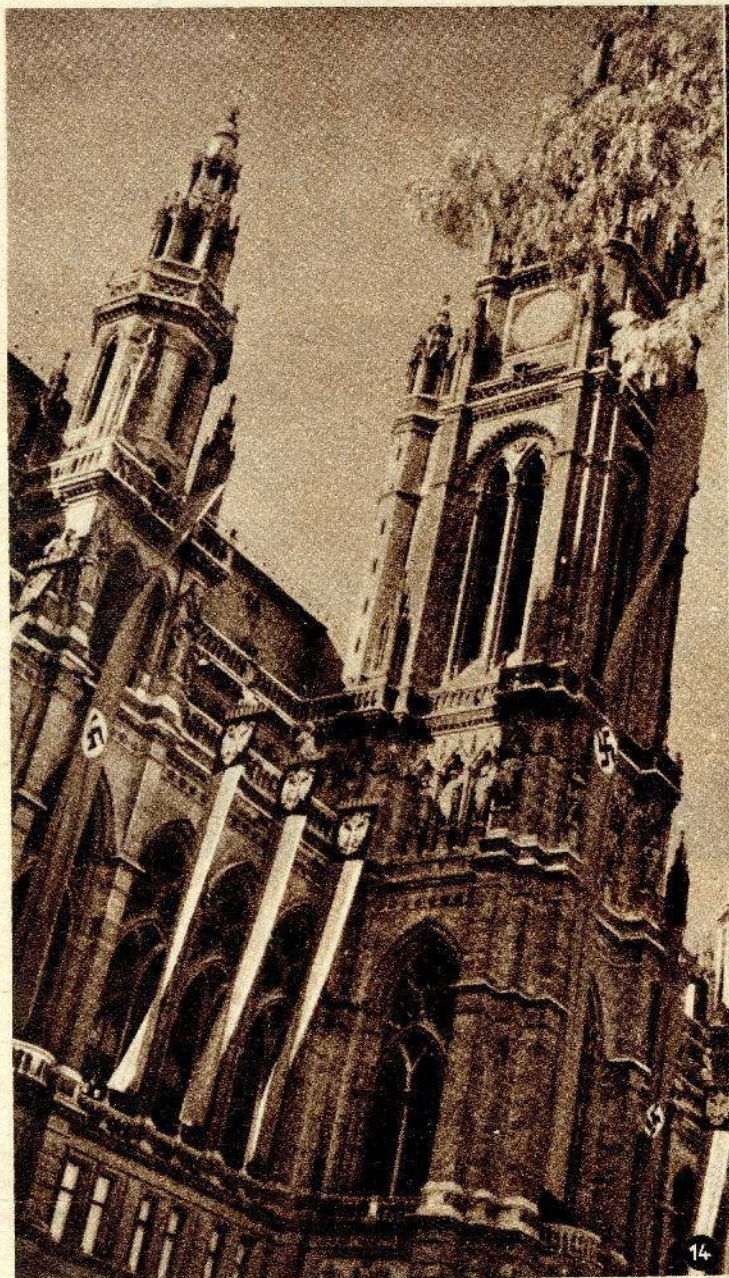
9. Říšský vedoucí mládeže Axmann při svém proslovu ve wienské radnici.
Melantrich Foto Sová

10. Starosta Blaschke pozdravuje hosty jménem města Wienu.
Melantrich Foto Sová

11. Vedoucí norské mládeže ministr Axel Stang.
Melantrich Foto Sová

12. Záběr z přijetí říšským vedoucím mládeže.
Melantrich Foto Sová

13. Vnitřek župního domu ve Wienu.
Melantrich Albert Hilscher, Wien

14. Wienská radnice ve vlajkové výzdobě.

Melantrich

Foto Sova

15. Hitlerova mládež uvádí poselstvo španělské mládeže.

Melantrich

Franz Blaha, Wien

16. Záběr z projevu na Náměstí hrdinů.

Melantrich

Foto Sova

17. Říšský vedoucí mládeže Axmann a Stabsführer Möckel.

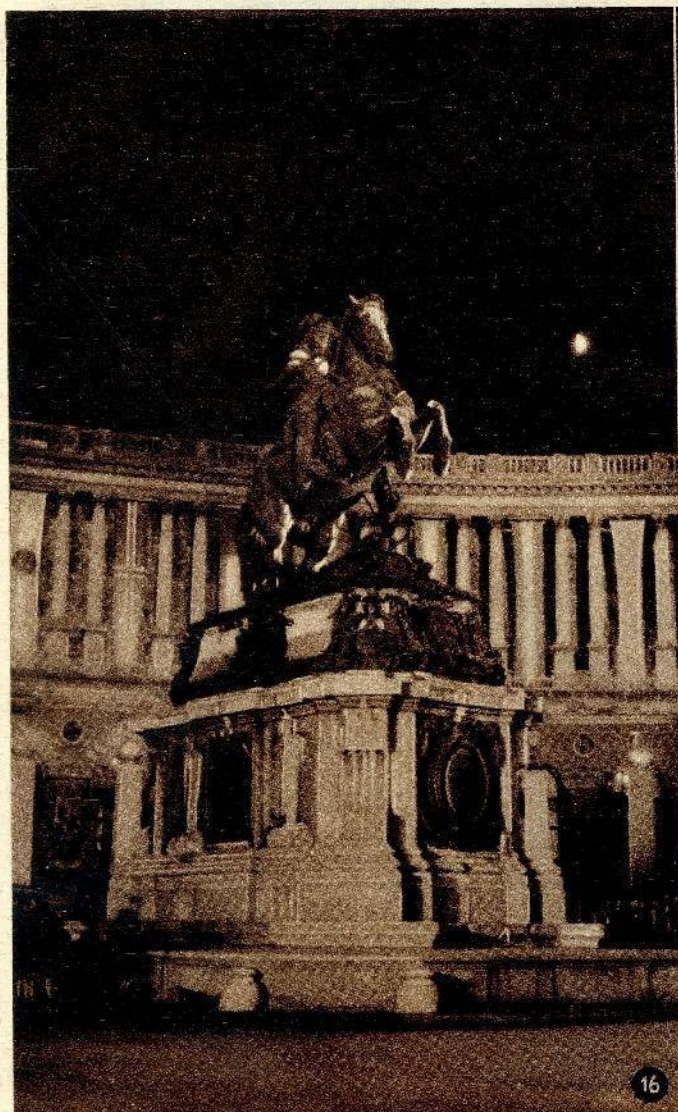
Melantrich

Foto Sova

18. Pocta hrdinům při zakončení ustanovujícího dne.

Melantrich

Albert Hilscher, Wien

Der Reichsprotektor
in Böhmen und Mähren.

Prag, den 20. Juli 1943.

B.Nr. BdS - II A 1 - 438/43-

An

- a) die Bezirkshauptmänner
-Reichsauftragsverwaltung- in Böhmen
- b) den Polizeipräsidenten zu Prag
-Reichsauftragsverwaltung-
- c) den Polizeidirektor -Reichsauftrags-
verwaltung - in P i l s e n .

durch die Hand des Herrn Landespräsidenten
-Reichsauftragsverwaltung- in P r a g ,

- d) die Bezirkshauptmänner
-Reichsauftragsverwaltung - in Mähren
- e) die Polizeidirektoren
-Reichsauftragsverwaltung- in Brünn,
Mährisch-Osttau und Olmütz,

durch die Hand des Herrn Landespräsidenten
-Reichsauftragsverwaltung - in B r ü n n .

nachrichtlich:

- f) das Büro des Herrn Staatssekretärs
- g) den Generalinspekteur der Verwaltung
- h) die Sonderabteilung Kulturpolitik
- i) die Abteilung I/5
- k) den Beauftragten des Reichskommissars
für die Festigung deutschen Volkstums,
- l) die Oberlandräte -Inspekteure d. Reichsprotektors-
- m) die Staatspolizeileitstelle in Prag
- n) die Staatspolizeileitstelle in Brünn
- o) den SD-Leitabschnitt Prag
- p) den Generalkommandanten der Nichtuniformierten
Protektoratspolizei.

Betrifft: ./.

St. S. VI B-55a/42

Betrifft: Veranstaltungen im Rahmen der Jugenddienstpflicht.

In der letzten Zeit sind Zweifel darüber aufgetaucht, ob Veranstaltungen im Rahmen der Jugenddienstpflicht, wie geschlossene öffentliche Versammlungen, Zusammenkünfte, Wochenendschulungen, Jugenddienststunden, usw. der vereinsbehördlichen Genehmigung bedürfen. Zur Klarstellung dieser Frage bestimme ich folgendes:

1.) Bei Veranstaltungen, die von den Beauftragten des Kuratoriums für Jugend-erziehung in Böhmen und Mähren selbst einberufen bzw. geleitet werden, ist eine entsprechende Anzeige an die unteren Vereinsbehörden -Reichsauftragsverwaltung- hinreichend. Eine Genehmigung der Veranstaltung ist nicht erforderlich.

2.) Die Abhaltung von Veranstaltungen durch Vereine, die mit Aufgaben der Jugend-erziehung betraut sind, unterliegt dagegen auch weiterhin der vereinsbehördlichen Genehmigungspflicht.

Im Auftrage:
gez. Dr. Weinmann
44-Standartenführer.

Beglaubigt:

Ch. Weidell
Angestellte.

41143

4
5. a. d.
6 30/ 2. 23